

KAMEN ŽIVOTA

LIST ŽUPE SV. STJEPANA PRVOMUČENIKA - BRELA

GODINA DRUGA

OŽUJAK 2008.

BROJ 3

KAMEN ŽIVOTA
ŽUPNI LIST
SV. STJEPANA PRVOMUĆENIKA
BRELA

Utemeljitelj i nakladnik:
Župni ured sv. Stjepana
Prvomućenika Brela

Uredničko vijeće:
don Marin Barišić
Vanja Sokol, prof.
Zdravko Pervan, prof.
Andrea Ursić, prof.
Viktor Puljak

Glavni i odgovorni urednik:
don Marin Barišić

Zamjenik glavnog urednika:
Vanja Sokol, prof.

Lektori i korektori:
Vanja Sokol, prof.
Zdravko Pervan, prof.

Likovni prilozi:
Nediljko Tomaš Dominik

Tehnička priprema:
Viktor Puljak

Tisak:
Jafaprint - Solin

Naklada 500 primjeraka

List izlazi povremeno

SADRŽAJ

RIJEČ UREDNIŠTVA

Misterij Velikog tjedna ----- 3

USKRS

Veliki petak ----- 4

Isusov put križa i moj i tvoj put ----- 8

NAŠE MISLI

Neizbjegnost križa ----- 12

Besmisao života bez ljubavi ----- 13

Eli! Eli! Lema sabakhtani!? ----- 15

Tko sam ja u Isusovoj muci ----- 17

I smrt je dio naše stvarnosti ----- 18

Rijeka života ----- 19

Optimizam danas ----- 20

Na putu ljubavi ----- 21

Na koljenima ----- 21

Uskrs ----- 22

Razgovor s Bogom ----- 23

Uskrsna meditacija ----- 24

Kalvarija ----- 25

PRIČE BAKE NEDE ----- 26

IZ MOJIH MEMOARA ----- 27

ŠTO KAŽU NAŠI NAJMLAĐI

Tradicija čuvanja Isusova groba ----- 29

Veliki tjedan u Brelima ----- 30

Ususret Uskrusu ----- 31

Pravo bogatstvo ----- 35

Korizmena pobožnost ----- 36

Želio bih biti ----- 36

POVIJEST I BAŠTINA MJESTA

Crkva sv. Jure ----- 37

BIOGRAFIJE SVETACA

Sveti Jure – svetac mučenik ----- 40

UPOZNAJMO RELIGIJE SVIJETA

Hinduizam ----- 42

ČESTITKE I ZAHVALE ----- 44

DOGAĐAJI U ŽUPI

Koncert mladih pijanista ----- 46

Maškare u našem vrtiću ----- 47

ŽUPNE OBAVIJEŠTI ----- 48

VAŠI KOMENTARI I PRIJEDLOZI ----- 49

PASTOERALNI ŽIVOT ŽUPE ----- 50

BLAGDANSKI RASPORED ----- 51

MALO SMIJEHA I MUDROSTI ----- 52

MISTERIJ VELIKOG TJEDNA

Korizmeni vjernički put vodi nas u Veliki tjedan, za sve nas najplodonosnije dane našeg spasenja. Zastajemo pred tim neizrecivim otajstvom Isusove muke, smrti i uskrsnuća. To otajstvo našeg spasenja obuhvaća Cvjetnicu, Veliki četvrtak, Veliki petak i Uskrsnuće Isusa Krista. S divljenjem proživiljavamo pothvat Božjeg sina koji je u jednom tjednu, u tri dana i tri sata ostvario otkupljenje i spasenje ljudskog roda.

U ovim svetim danima sav je naš život uronjen u misterij Velikog tjedna koji u nama živi i koji nas obnavlja. Ove svete dane pred nama je Bog Ljubavi u otajstvu svoje mistične Cvjetnice koji nas poziva da ga dočekamo maslinovim grančicama mira i palmama pobjedničke slave. Otvara nam oči srca da prepoznamo njegovo nebesko kraljevstvo istine, pravde, ljubavi i mira, a ne željeno kraljevstvo narodnih masa, oružja, zlata, sjaja, moći i uživanja.

Božja nas ljubav svojim božanskim korakom vodi u dvoranu posljednje večere u kojoj Isus na rastanku sa svojim učenicima dariva ono što jedino Ljubav može darovati: samog sebe. Veliki četvrtak je tako spomen-dan Euharistije, tajanstvene Isusove prisutnosti pod prilikama kruha i vina – hrane od koje se živi za vječni život.

Božansku ljubav promatramo i u Getesmanskom vrtu gdje s Kristovog patničkog lica pada kap po kap predragocjene Kristove krvi. Božanski nas koraci vode od Pilatove sudnice putem Križa do Golgotskog vrhunca. Između neba i zemlje visi Spasitelj svijeta koji nas je svojom smrću na križu otkupio. Vječni Galilejac svojim raspetim rukama obuhvatio je grješno čovječanstvo i u tri sata agonije ostvario svoj pothvat na križu. Na križu visi raspeta Ljubav koja ovom svijetu progovara koliko ga ljubi. Na izvoru Ljubavi iz božanskog srca protekao je potok Ljubavi koji oblijeva Golgotski kamen ljuti i govori: Ovo je izvor Ljubavi za tebe, za mene, i za sve ljude. Umire za nas da bismo mi mogli vječno živjeti. Isusovo djelo spasenja nije dovršeno. On je čovjek i zato je i umro. Ali, on je i Bog i zato je uskrsnuo. Ljubav ne može biti uništena, nit grobnom pločom zatvorena. Isus je Ljubav koja živi novim životom. Isus pobijeđuje smrt, grijeh i зло, i daruje nam uskrsli život. Isus je Uskrs! On živi uskrsnim životom.

Dragi prijatelji! Neka i nas povede Božja Ljubav otajstvom Isusove muke, smrti i uskrsnuća kako bismo s divljenjem promatrali najveći Kristov pothvat u povijesti spasenja. Neka Vas i ovog Uskrsa Gospodin dodirne zrakama uskrslog svjetla i nitima ljubavi isplete prostore vaših srca. Sretan Vam Uskrs!

don Marin

VELIKI PETAK

Evo me, pred tvojim križem, raspeti Isuse! Evo me, ovako malo izdaljega, i gledajući što se sve oko mene zbiva, želio bih ti nešto iskreno reći. Zapravo priznati. Valjda nema slučaja pa ne mogu reći da je slučajno to što sam ovdje, pored tvojega križa, ali – skoro kao da je tako... Ipak, jedna tanka nit me vodila, vukla i pomicala, i čini mi se da me je baš ona ovdje dovela!

Strašno je pod tvojim križem... Olujno, mučno i mračno. Tjeskobno. Evo, gromovno i olujno, i zemlja će se sva potresom protesti, kao da osjeća sav teret krvi pravedne koja je na nju prolivena. I što se ovoga časa prolijeva, i bujicom svijetom teče... Mračni oblaci zastiru obzorja i nebo se ne vidi, kao da ga niti nema... mrak je crni, mrak i strah...

Ali ima i jedna svjetla točka. Ona čudesna svjetlost što je bila u tvojim dubokim očima i što ju je mogao susresti tko god se ozbiljno zagledao u tvoje lice – dok su te vukli, dok su te razapinjali, dok si visio na drvetu, dok si strahotnom smrću umirao... sad se ta svjetlost, evo vidim, preselila u oči tvoje majke koja te pod križem prima u naručje, sva uplakana i ustrašena, sva iznemogla ali i predana u onu istu neshvatljivu volju Božju u koju si ti sam duh svoj predao! Kao da vidim kako odraz te iste svjetlosti raste u Ivanovim očima, u očima Marije Magdalene – očima zacrvenjelim od suza, isti taj odraz kao da se nazire i u skrušenom pogledu Josipa Arimatejca i onog Nikodema, i začudo, čak i u oku onog rimskoga stotnika, koji te maloprije prizna Sinom Božjim.

Isuse, Nazarećaninu, Razapeti... evo stojim izdaljega i ne usuđujem se prići bliže. Stojim i gledam tebe, gledam ljude, stojim ovdje i sve to gledajući zapravo vidim sebe. Sebe samoga. I to što vidim želim ti ispri povjediti. Želim ti priznati... Susretali smo se Isuse, više puta, ali sve nekako izdaljega. Nikad nisam o tome puno vodio računa, čak sam pomicala da me ti nisi ni primjećivao, zapravo sam i želio da me ne primijetiš, da ostanem po strani... Ali sad vidim da nije, više nije moguće tako...

A što da ti zapravo kažem? Već je prošlo podosta godina. Po dobi sam već i stariji od tebe... Pa bih mogao reći da sam puno toga u životu prošao, i da bi se trebao naučiti pameti! Pričali su mi da smo se, dok sam još bio dijete, susreli... Istina, onda ništa nisam znao jer su me doveli do tebe, na krštenje! Nisam znao kasnije što da o tome mislim? Je li to dobro ili nije!? I nisam baš lako odgovarao na pitanja i prigovore...

Ti si mi Isuse, ponekad bio interesantan. Ali koji put i nerazumljiv. Čak mi je katkad Ivan Krstitelj bio zanimljiviji od tebe. Nekako intenzivniji! Žešći. A zato je onako

začas i izgubio glavu. I to radi žene. Kao i Adam, nesretni... Čudno je to što mi Krstitelj i njegovo krštenje sada pada na pamet, pred tvojim križem. Jer i ti si od njega kršten... i u krštenje je uvijek nekako upletena žrtva, predanje... Je li to radi ozbiljnosti vjere koju zahtijeva? Da, vidim, možda baš tu stranu do sad nisam shvatio, ni prihvatio.

No, svejedno. Ako me se ti prvi susreti nisu dojmili, bilo je i drugih. Osobito u mladosti. Koliko bih puta znao, kao dijete, zatvoriti oči – i odmah bi se našao na brežuljku ponad Tiberijadskog jezera, među onima kojima si pripovijedao prisopodobe. O kraljevstvu Božjem... Činilo mi se kako evo sad slušam s divljenjem tvoj proglas novoga zakona ljubavi, i navještaj blaženstava, navještaj tako pjesnički lijep ali nepraktičan, da ne kažem što gore. I kad sam malo odrastao, otvorio bih nakon tvojih riječi oči i zatresao glavom... Ne, ne Isuse, ne ide to tako... Sve su to samo lijepe riječi...

Ali nekad i lijepe riječi dobro dođu. Makar za kamuflažu. Tako je bilo za krizmu – s jedne strane malo povjerenja u neobičnu priču o ljubavi, i s druge strane, sasvim praktično podržavanje onih nekoliko koraka koji će me dovesti do toga da izvršim sve što treba, a onda ćemo se, Isuse, rastati. Jedan drugom – odnosno ja tebi – reći zbogom!

Ipak, ne bi bilo s moje strane pošteno da ne priznam kako sam par puta ostao jako iznenađen. Zbilja, nekoliko sam puta doživio, kako u moj život tako i u život onih koje sam poznavao, nešto što nisam mogao protumačiti. I to mi se baš činilo kao pravo čudo! Ta su se prepoznavanja obično događala kad bih pokušao moliti. Tada bi se nizali doživljaji – kao da mi se u životu nešto počelo umnažati.... Onako kako se umnaža kruh u tvojim rukama... I kad bih nastojao podijeliti one ulomke oni bi se opet umnažali, i što god sam dijelio dobivao sam deseterostruko, a koji put i stostruko. Bližnji su mi govorili da je to blagoslov Božji, a ja sam se na to malo pomalo navikao, smatrajući da je to normalno i da u stvari tako uvijek mora biti!

A onda je došao trenutak kad se nešto slomilo. Zdravlje. Obitelj. Prigovaranje. Loš posao, nedostatak novca... Bolest. Traženje izlaza na sve strane. Raspitivanje, savjetovanje, liječenje, a sve bivajući nemoćniji, nesigurniji, zajedljiviji i nesretniji...

I onda sam se opet susreo s tobom. Bilo je to jednog ponедjeljka, dok si se ti spuštao s gradske periferije, s par prijatelja. Pričali ste, ti Isuse i tvoji učenici, o nekom Lazaru iz Betanije i njegovom uskrsnuću. A ja sam tako bio potreban, tako sam željno čekao, tako sam molio za uskrsnuće... Nisam ti toga jutra prišao. Bilo mi je neugodno. Premda, svaki put kad bih i samo preko uha čuo tvoje riječi, srce bi mi se uzradovalo. I uzdrhtalo. I odlučio sam te potražiti. Dogustilo mi je, ali ne više ni sa zdravljem, niti s poslom, niti s obitelji. Dogustilo mi je sa samim sobom, s mojim nazovi smislom i nesmislom! Zbilja sam te odlučio ponovo potražiti.

I zato sam se uputio uzbrdo. U svoj Jeruzalem. Da te potražim u tvojem prebivalištu.

A, nisam ti ni rekao, da ja zapravo imam i nekakve rodbine među tvojim učenicima. U nekim crkvenim redovima, ustanovama, institucijama. I mislio sam, e – sad kad sam se odvažio da ti pristupim, možda bi bilo najbolje da ih potražim... Žali Bože truda – ispalо je da oni baš puno i ne znaju gdje si ti... Njima izgleda kao da je važno da si im ostavio neke zadaće, ili neke stvari, i sad se oni time bave, ali da tebe traže? Učinilo mi se kao da misle kako baš sada imaju pametnijega posla! Dapače, oni su se mene uhvatili: kao ti si trgovac, ti se razumiješ u posao, da sredimo neke stvari, znaš moglo bi se ovo i ono... a ja sam tebe trebao, i to pod hitno, moј Isuse!

Zato mi je valjalo opet izaći na ulicu. Načas sam bio skoro oduševljen. Našao sam se među masom koja je kliktala, plesala, pjevala pjesme tebi u čast i mahala šarenim zastavicama. Uživali su, i uopće im nije padalo na pamet da malo prestanu i zašute, da osluhnju imaći li im ti nešto važno reći... kad bi ti zaustio oni bi nastavili svoje... i nije ti preostalo drugo nego da na onom magarčiću produžiš dalje...

A za koji dan – što za koji dan, doskora, vrlo brzo – ne znam ni sam kako, ta se ista masa koja me bila prije zaokupila i sobom ponijela – ta me masa ljudi opet zaokupila i povukla. Ali ovaj put na repertoaru nije bila pjesma, nego krika i vika: raspni, ubij, satari, zakolji... I ti su mi povici ulazili pod kožu. A kako ćeću pobjeći, kad se sve to događa u mojoj ulici, ispred vrata i ispod prozora!

Eto, Isuse, tražeći te, sve mi se ispremiješalo. I oni djetinji snovi s cvjetne livade blaženstava, i onaj čudesni osjećaj tvoje snage u preokretanju nemogućih situacija na dobro, i onaj upit o smislu života što si mi ga utisnuo u dušu, sve mi se to ispremiješalo sa euforijom onih što ne misle ali im je lijepo biti razdragani, i s grozotom onih koji huškaju nadajući se izvući kakvu korist iz smutnje i pomutnje.

I tako, mučeći se u sebi, svadajući se pomalo s drugima oko sebe, i – zadnje ali ne posljednje – gledajući televiziju, evo sam otkrio da je danas *Veliki Petak*. Zapravo da je danas dan tvojega razapinjanja. I sad stojim pred tvojim križem, i pitam se, što ja ovdje zapravo radim?

I ja sam te, Isuse, pa makar i nehotice, dopratio do Kalvarije! Samo, kako? Kao jedan od neimenovanih, kao jedan od onih jako prilagodljivih koji su, da ne bi nikome išli uz dlaku, i sami podigli ruku da pristanu na Pilatovu presudu, da pusti Barabu, a tebe razapne? Jesam li te ovdje dopratio samo kao neki izgubljeni znatiželjnik, koji je kao turist dospio do Golgotе, i samo bulji u nerazumljivo? Jesam li te dopratio kao ona šačica Jeruzalemaca kojima se jesи smilio, ali nisu imali hrabrosti niti zucnuti..? Ne, ne znam zapravo ni sam. I ništa od svega toga, i sve to skupa je u meni...

Eto, Isuse, nisam u sebe siguran! Ali, jedno je sigurno. Ti doista visiš na križu. Ti si itekako stvarno raspet. Ti si, Isuse, krvavo izmučen, izbijen, izdan i prikovan... i

pred tobom, pred tvojim likom i pred tvojom «Pasijom», pred tvojom slikom, pitam se: Što će od mene biti – što će postati i ostati? Usputnik – izdajnik iz nebrige, ili...

... Zaboravio sam zašto sam te ono došao tražiti... Jesam li došao pitati, moliti, žaliti se? Ne znam. Znam samo jedno: evo me pred tvojim križem, Razapeti. Evo me, i smoći će hrabrosti da te poljubim, i da te zamolim s razbojnikom: sjeti me se, Gospodine, kad dodeš u kraljevstvo svoje... Nisam ničim zaslužio tvoju ljubav i milost, ali gledajući tvoju muku, gledajući kako te napadaju, gledajući kako te bičuju i izruguju, izdaju i odriču te se, kako te mrcvare, vuku i razapinju, ubijaju – i to svi: od Židova do Rimljana, od Jude do rimskih vojnika, od Pilata i Heroda do naših glavara svećeničkih i pismoznanaca – a svi su listom protiv tebe – ja gledam tvoju Majku i ljubljenog učenika, gledam Mariju Magdalenu, i onih par pobožnih ljudi i žena, okrećem ti lice svoje i srce svoje moleći:

- Raspeti moj Spasitelju, Smiluj se meni grješniku. Amen.

Prof. dr. sc. Ante Mateljan

ISUSOV PUT KRIŽA I MOJ I TVOJ PUT

Stojim pred neobičnim križem, koji je čvrsti hrast sa svim žilama i granama pun života i mlađih pupova. Ovakav križ već sam po sebi govorи: «U Križu je spas, u Križu je život». Ti mi s Križa poručuješ: «Uzmi svoj križ i idi za mnom, jer Ja sam put, istina i život». Okljevam, ne da mi se, jer ima puno laksih i privlačnijih putova bez Križa. Ali samo je tvoj ISTINA i ŽIVOT. Idem za Tobom! Samo, ja sam ti Isuse jako slab, molim Te pomozi mi, podigni me kad padnem, ponesi me kad iznemognem. Krećem s Tobom. Klanjam ti se Kriste i blagoslivljam Te, jer si me svojim Svetim Križem otkupio.

Evo me kod prve postaje. Pilatov palac prema dolje: ISUS OSUĐEN NA SMRT. Nije samo Pilatov palac prema dolje nego i moja oba. Priznajem dio svoje krivnje i molim Te Isuse oprosti mi kako bih mogao nastaviti put s Tobom. Hvala Ti! Klanjam Ti se Kriste i blagoslivljam Te, jer si me svojim Svetim Križem otkupio.

Druga postaja: ISUS PRIMA NA SEBE KRIŽ.

Isuse, bezdušno sam navalio Križ na Tvoja sveta leđa. I stalno se iznova pridružujem Pilatu, Židovima i ostaloj svjetini. A Ti? Ti si tako divan, Ti me neizmjerno voliš ovakvog kakav jesam, sa svim mojim manama i grijesima, i ne želiš da ni u kojem slučaju propadnem, nego da se spasim. Hvala ti za neizmjernu ljubav! Nastojat ću se popraviti.

Klanjam Ti se Kriste i blagoslivljam Te, jer si me svojim Svetim Križem otkupio.

Treća postaja: ISUS PADA PRVI PUT POD KRIŽEM.

Padaš Ti koji si uvijek uspravno hodio ovom zemljom. Očito moji grijesi nisu nimalo lagani. Ja od djetinjstva do danas još nisam naučio hodati, uvijek iznova padam. Nikako da poravnam svoje staze i stalno se o nešto spotičem i rušim. Moja je velika sreća što je Tvoja sveta ruka uvijek ispružena prema meni da me izvuče i pridigne kako ne bih ostao ležati. Što bih ja bez Tebe, sigurno bih loše završio. Ti si moj spas. Hvala Ti što imaš toliko strpljenja sa mnom.

Klanjam Ti se Kriste i blagoslivljam Te, jer si me svojim Svetim Križem otkupio.

Četvrta postaja: ISUS SUSREĆE SVOJU SVETU MAJKU.

Isuse, noseći svoj teški Križ prema Kalvariji susreo si se sa svojom Svetom Majkom. Lice ti je puno krvi, tijelo u modricama i preteški Križ na leđima. Nevidljivo ste si pružili ruke i u tom trenutku došlo je do udružene boli i združene patnje Sina i Majke. Isuse sad Ti se i Majka pridružila da bude moja suotkupiteljica. Hvala Ti Majko za Tvoje svakodnevno posredništvo, ljubav i nježnost.

Klanjam Ti se Kriste i blagoslivljam Te, jer si me svojim Svetim Križem otkupio.

Peta postaja: ŠIMUN CIRENAC POMAŽE ISUSU NOSITI KRIŽ.

Svi smo Te Isuse napustili. Neki je Šimun bio prisiljen da Ti pomogne nositi Križ. Ja najčešće ne tražim da mi drugi pomažu nositi moj Križ, jer mi ne dopušta moj ponos, a ne mogu se ni puno pohvaliti da sam spremam drugima pomoći nositi njihov Križ. A Ti si rekao: «Bio sam gladan..., bio sam žedan..., bio sam gol..., bio sam u tamnici...». Vrijeme je da dopustim da mi se pomogne nositi Križ i da pomažem drugima nositi Križ. A Ti mi Isuse pomozi da budem dosljedan u svojim odlukama.

Klanjam Ti se Kriste i blagoslivljam Te, jer si me svojim Svetim Križem otkupio.

Šesta postaja: VERONIKA PRUŽA ISUSU RUBAC.

Ti si Isuse ostao bez ičega. Nemaš ništa nego trnovu krunu ispod koje je krvavo lice, izderanu haljinu i teški Križ. Našla se jedna plemenita žena koja suošjeća s tobom i pruža Ti rubac kako bi obrisao svoje sveto lice. Sretne li Veronike. Dobila je rubac natrag sa utisnutom slikom Tvog svetog lica. Ja Kriste želim biti Tvoj. Mogu li ljudi koje susrećem u životu u meni i na meni prepoznati Tvoju sliku? Ja bih trebao u svakoj prilici biti Kristonosac. Jesam li? Isuse ja želim biti kao dijete koje rado prima i nesebično daje, ali najčešće to ne uspijevam ostvariti. Učini me zahvalnim za svaki dar Neba i braće ljudi i da osjetim radost kad pružam dar i sebe darujem, jer samo tako mogu biti Tvoj svjedok.

Klanjam Ti se Kriste i blagoslivljam Te, jer si me svojim Svetim Križem otkupio.

Sedma postaja: ISUS PADA DRUGI PUT POD KRIŽEM.

Iznemogao si Isuse, opet padaš, jer ja iznova padam. Ti me želiš izvući iz moje grješne svakodnevnice, jer me neizmjerno ljubiš. Ja se svakodnevno borim sa samim sobom i navečer odlučim kako će sutra krenuti ovom zemljom, a ja sutra krenem starim, utabanim, grješnim putem sebeljublja, i tako iz dana u dan. Ponašam se kao da ne vidim nikog oko sebe i kao da sam dostatan samom sebi, kao da cijeli svijet pripada meni i da nitko nije vrijedan mog osmijeha a kamoli bilo kakve pomoći ili zahvalnosti. Znam, nisam vrijedan Tvog pada pod Križem. Molim Te, svejedno me ne odbaci dok ne pobijedim samog sebe i krenem za Tobom.

Klanjam Ti se Kriste i blagoslivljam Te, jer si me svojim Svetim Križem otkupio.

Osma postaja: ISUS TJEŠI JERUZALEMSKE ŽENE.

Isuse, gledam Tvoju blagu ruku kako nježno miluje uplakana lica jeruzalemskih žena. I u najtežim svojim mukama ne misliš na sebe nego tješiš sve oko sebe. Pozivaš me da prekinem s prošlosti i da se okrenem svijetloj budućnosti koja vodi u Vječnost. Kad će ja pružiti blagu ruku i otvoriti tvrdokorno srce prema sestrama i braći ljudima oko sebe? Isuse, daj mi snage.

Klanjam Ti se Kriste i blagoslivljam Te, jer si me svojim Svetim Križem otkupio.

Deveta postaja: ISUS PADA TREĆI PUT POD KRIŽEM.

Isuse dragi moraš se opet dignuti premda si iznemogao, jer ja sam još tako daleko

od svog potpunog obraćenja. Za moje padove nalazim krivce u svima oko sebe a nikako ne zavirujem istinski u sebe i svoju nutrinu. «Gnoti se auton». «Upoznaj samog sebe». Kad istinski upoznam sebe, prestat ću optuživati druge. Ti si sa mnom, ne smijem očajavati.

Klanjam Ti se Kriste i blagoslivljam Te, jer si me svojim Svetim Križem otkupio.

Deseta postaja: ISUSA SVLAČE.

U ruci koja trga Isusove haljine prepoznajem i svoju ruku. Koliko sam puta razgolitio svog brata bližnjega i ostavio ga gola pred radoznalom svjetinom da mu se naruga i da ga ponizi. A to je u mom bratu bio sam Isus, kojeg ja nisam prepoznao. Jako sam osjetljiv kad netko zaviri u moju intimu. Onda ujedam i teško oprštam. Isuse, daj mi novu haljinu kako bih zaodjenuo svog brata i sebe Tobom i sačuvao nas za intimnost duše koja će postati Tvoja svojina.

Klanjam Ti se Kriste i blagoslivljam Te, jer si me svojim Svetim Križem otkupio.

Jedanaesta postaja: ISUSA PRIBIJAJU NA KRIŽ.

Isuse, moja je ruka ili čekić koji Ti zabijaju oštare čavle u svete ruke i noge. Ti i dalje želiš biti moj Otkupitelj. Koja je to neizmjerna ljubav prema meni i neshvatljiva spremnost da mi sve oprostiš. A ja nikako da krenem za Tvojim primjerom. Eto, nisam spremjan oprostiti niti svojim najbližima, iako znam da bez ljubavi i oprštanja nema suživota, nema zajedništva. Sve dok ne oprostim svojoj sestri i svom bratu, ne mogu naći mir svojoj duši. Ti me i dalje voliš i sve mi oprštaš i strpljivo čekaš da i ja počnem oprštati, a ja sam tako tvrdokoran. Za mene, takvog kakav jesam, daješ se pribiti na Križ. Hvala Ti!

Klanjam Ti se Kriste i blagoslivljam Te, jer si me svojim Svetim Križem otkupio.

Dvanaesta postaja: ISUS UMIRE NA KRIŽU.

Ruke i noge su Ti probodene, kopljem je otvoren bok Tvoj. «Majko, evo ti sina, Ivane evo ti majke.» «Svršeno je!». Isuse, i u trenutku tvoje smrte agonije, kad umireš, znajući kako sam slab, brineš se za mene da ne padnem u ovom vrtlogu života, predaješ me na brigu svojoj Majci. A ona, brižna Majka, ne skida oka s mene. Ti si umro da bih ja živio. Kroz ovozemaljsku smrt moram i ja proći. Želim se tada sresti s Tobom i Tvojom Majkom, i da to ne bude moj kraj, nego novi početak u vječnosti. Novi Život u stanovima koje mi je Otac pripravio. Isuse, budi mi milostiv na kraju mog ovozemaljskog putovanja, kako bi prolazeći kroz vrata smrti ušao u prostor Vječnosti, u društvo svetih.

Klanjam Ti se Kriste i blagoslivljam Te, jer si me svojim Svetim Križem otkupio.

Trinaesta postaja: ISUSA SKIDAJU S KRIŽA.

Isuse, gledam Tvoju svetu ruku, koja je tako nježno milovala i tješila jeruzalemske žene, a sada beživotna visi preko majčinog krila. Ti si me povjerio svojoj Majci, koja me cijelim svojim bićem prihvatile. A ja? Ja se ne osvrćem na njezine pozive dok me

poziva u molitvu, pokoru i obraćenje. Naprotiv, ja je iz dana u dan iznova žalostim neispunjavanjem svojih kršćanskih dužnosti. Majko, oprosti svom nezahvalnom sinu. Moli za mene kako ne bih umro u beznađu i sramoti.

Klanjam Ti se Kriste i blagoslivljam Te, jer si me svojim Svetim Križem otkupio.

Četrnaesta postaja: ISUSA POLAŽU U GROB.

Po ruci se vidi da si Isuse položen u grob. Često su se čula ponavljanja od mnogih: «Bog je mrtav». Mnogi bi željeli da si mrtav. Kad padnem pod teretom svojih grijeha i ja se osjećam kao mrtav, a Ti me polumrtva pozivaš u život. I kad mi se čini da su mi sve lađe potonule i da povratka više nema, Ti me budiš u novi život. I kad osjećam da su me svi napustili, Ti mi šapčeš: «Ja sam s tobom, ja te ne mogu napustiti, jer sam te iz ljubavi stvorio i krvlju otkupio, ustani i slijedi me». Ja moram umrijeti sebi i svijetu da bih mogao živjeti s Tobom.

Klanjam Ti se Kriste i blagoslivljam Te, jer si me svojim Svetim Križem otkupio.

Petnaesta postaja: ISUS USKRSNUO OD MRTVIH.

Lik uskrslog Krista koji u bijelom mramoru lebdi iznad groba i grobova ispred crkve sv. Nikole najbolje dočarava zoru Usksra i zoru mog uskrsnuća. Gdje je smrt i pobjeda Tvoja, gdje je smrt i žalac Tvoj? Da nisi Isuse uskrsnuo, uzalud bi bila vjera moja. Ti si uskrsnuo i time mi dao spoznaju da će i ja, ako vjerujem, pobijediti smrt i uskrsnuti na život vječni. Hvala Ti za radost uskrsnuća koja ispunjava moje srce i ulijeva nadu. Hvala Ti što ostaješ trajno sa mnom kao uskrsli Gospodin sa znakovima svoje muke koje uskrsnuće nije izbrisalo nego samo preobrazilo. Hvala Ti što si trajno ostao sa mnom pod prilikama kruha i vina. Uskrsli Kriste, učini me svojim znakom na zemlji s trajnim pogledom prema Nebu. Kraljice Neba raduj se! Aleluja, aleluja, aleluja! Amen.

Ovaj tekst križnog puta nije uobičajen. Zamišljen je kao podloga i poticaj za osobni razgovor s Isusom i njegovom svetom Majkom na križnom putu do crkve Sv. Nikole. Naravno da je svaki drugi osobni pristup i razgovor s Isusom na križnom putu najljepša i Bogu najugodnija molitva, koja ispunja dušu svakog pojedinca. Izdržat ćemo na križnom putu života jedina ako naše križeve ujedinimo s Njegovim Križem.

Stina

NEIZBJEŽNOST KRIŽA

Nema čovjeka niti obitelji koji nisu prošli kroz vatru iskušenja, koji nisu osjetili nikakve poteškoće, patnje, boli...

Ali životno mudar čovjek, uza sav optimizam i vedro gledanje na svijet oko sebe, uvijek računa i na neuspjehe, na poteškoće, na iskušenja –na križeve.

Pa ako smo svjesni da je cijeli naš život na zemlji u znaku križa, katkad težeg , katkad lakšeg onda nećemo nikada biti potpuno razočarani ako nam bilo kakav križ, onako iznenada, padne na leđa. Jedino rješenje je u njegovu prihvaćanju. A sam Isus nas je poučio kako ga prihvati i s ljubavlju nositi, kako u njemu naći snagu i dovesti se do pobjede, do uskrsnuća.

Često neki poraz može biti novi početak ili pobjeda, često neki neuspjeh može biti novi poticaj, jer...i „kamen koji odbaciše graditelji postade kamen zaglavni.“

Zato u svakom križu koji nam se nađe na životnom putu pokušajmo dosegnuti Isusovu ispruženu ruku, pokušajmo se ogrnuti velom strpljivosti i prihvaćanja, bez obzira koliko križ težak bio, koliko pritiskao naša izmorena leđa i ma koliko puta pod njim padali.

Kad se pitamo zašto i kako, kad si postavljamo pitanja na koja nema odgovora, kad nam se čini da je sve to velika nepravda prema nama,...jer zašto baš ja... sjetimo se da je KRIŽ u životu sve ono što naše planove križa , a Božje uspostavlja, da je KRIŽ tamo gdje se traži odricanje naše, a prihvaćanje Božje volje, da je KRIŽ taj koji negira našu, a prihvaca Božju logiku.

Ali, nama je ipak najteže odustati od svoga i prihvati Božji plan, jer nam je često nerazumljiv i neprihvatljiv.....Pa, moramo li uvijek razumjeti i našom logikom razlučivati, možemo li ponekad kad je stvarno teško imati povjerenje i pustiti da nas On vodi?

I sam Isus nam je ostavio primjer u takvoj situaciji...“Oče, ako je moguće neka me mimoide ova čaša.....ali ne moja volja nego tvoja neka bude.“

Zato s ljubavlju prihvatimo sve naše križeve, jer ako neki želimo izbjegći danas, sigurno ćemo ga sresti sutra, prekosutra.....pa nema smisla bježati, nego podmetnuti leđa i nastaviti korakom naprijed u nadi da će kad nam bude najteže, Gospodin htjeti što ćešće poslati ponekog Šimuna Cirenca na naš put da nam olakša na ovim strminama kojima hodamo i da nam pomogne uvijek se podignuti kad padnemo.

Rašeljka

BESMISAO ŽIVOTA BEZ LJUBAVI

Što je smisao života?

Zašto nas je Bog stvorio, zašto smo na ovome svijetu i zašto trpimo razna loša iskustva?

U čemu je smisao brojnih kušnji kojima smo izloženi i svega što proživimo na zemlji?

Ljubav je možda jedina stvar na ovome svijetu za koju zacijelo možemo reći da je dana od Boga. Učili su nas da smo stvoreni na Božju sliku i priliku, a dokaz za to je ljubav. On nas je stvorio iz ljubavi i želi da se međusobno ljubimo – želi da budemo njegova slika i prilika. Sa sigurnošću mogu reći da je smisao života „ljubiti i biti ljubljen“. No, problem je ako ti ljubiš hoće li ti se ta ljubav uzvratiti. Možda nije svima suđeno da im ljubav bude uzvraćena. Ljubav majke, oca, sestre, brata, rođaka, je ljubav koja nam je urođena, koju stječemo svojim postojanjem i bez obzira što mi učinili oni će nas unatoč svemu i dalje voljeti. No, ona istinska ljubav, ona uzvišena ljubav je ona koju nam uzvrate ljudi koje upoznamo za svoga života. Ma koliko ljubav bila ugodna, privlačnija je po načinima kojima se prikazuje nego sama po sebi.

Smisao života ostvarimo kada pronađemo srodnu dušu. Jednom sam čuo mit kako su ljudi na početku svijeta imali četiri noge i ruke, ali su bili previše pohlepni i oholi pa su ih bogovi prepolovili i njihove polovice razbacali svuda po svijetu. Od tada ljudi lutaju svijetom i traže svoju drugu polovicu – drugim riječima svoju srodnu dušu. Tužna je pomisao kako nekim ljudima nije suđeno naći svoju polovicu, svoju srodnu dušu pa će cijeli život sami lutati zemljom. O ljubavi se pišu hvalospjevi, diže se u visine, govori se sve najbolje o njoj. Ona je jedan od dokaza da Bog postoji, jer samo je On mogao dati nešto tako moćno kao što je ljubav. Ljubav je čudna stvar, diže nas u visine, ali nas često i baca na najdublje dno. Boga i ljubav ne vidimo, ali zato svi vjerujemo u ljubav, a malo tko vjeruje u Boga. U Njega vjerujemo tek kad nam se nešto loše dogodi pa u Njemu tražimo krivca, ali istina je da Bog nikad ne opterećuje čovjeka više no što može podnijeti. Neke stvari spoznamo tek kada ih izgubimo, pa tako i ljubav. Dok ljubimo srce nam je veliko iako smo mi mali, a kad ljubav izgubimo srce nam je premalo da primi svu bol i ožiljke. Bog nam je dao um i srce. Kad se njih dvoje slože oko neke stvari tada znamo da je ta stvar dobra, ispravna. Ali što kada srce kaže jedno, a um drugo? Kome vjerovati? Kada gledam sebe, ljude oko sebe i svijet u kojem živimo zaključujem da nas je Bog stvorio slušajući svoje srce, jer da je slušao svoj um ne bi stvorio ovo leglo grijeha i zla. Znači li to da je dobro poslušati srce kad nam um govori drukčije?

Je li dobro slušati srce i riskirati kao što je Bog riskirao stvorivši nas? No, dobro je u tome što smo ljudi i što nam je „dopušteno“ grijesiti.

Ljubav je drukčija od ostalih stvari na svijetu, varljiva je i uvijek rizična. Iako se srce i um mogu složiti oko nje, postoji mogućnost da su pogriješili. Ona se ne može lako shvatiti, potrebno je puno vremena i iskustva, pa ipak je dana od Boga. Kažu da ljubav i istina idu ruku pod ruku, no nekad je potreba snažnija pa zavolimo laž. Van Gogh je jednom napisao svom bratu Theu da „je bolje imati duh pun vatre, počinili mi zbog toga više pogrešaka nego da smo sitničavi i previše oprezni. Dobro je da volimo koliko god možemo jer u tome leži prava snaga. Čovjek koji mnogo voli kadar je učiniti velike stvari, a sve što radimo s ljubavlju, činimo dobro.“ U našoj naravi je da volimo ali u našoj naravi je i da mrzimo. Sreća je u tome što uvijek možemo birati.

Vjerujem u ljubav, unatoč boli i patnji koju može donijeti, jer kad ne bih vjerovao u nju ne bih vjerovao ni u Boga. Ljubav je vječna kao i Bog, a to je puno vremena.

Duje Medić

ELI! ELI! LEMA SABAKTHANI !?

Već dva tisućljeća odvija se najveća drama u povijesti ljudskoga roda. Drama je smještena na uzvisini Golgoti do koje vodi uspon preko Kalvarije. Popriše na kojemu se odvija ta drama znakovito je i simbolično u svim elementima dramskih suprotnosti i radnje. Drama je to o Nebeskom Sinu na ovozemaljskim prostorima. Radnja joj je neprekidna, trajna – vječna!

S jedne strane u drami sudjeluje cijelo čovječanstvo –Čovjek, a na drugoj je Sin Božji, Krist koji je prihvatio ljudsko obliče s nakanom da Čovjeku i čovječanstvu opterećenom blatom, zlima, nepravdama, materijalnim, zemnim i prolaznim stvarima približi i osvijesti Boga koji je Ljubav, Duh, Neprolaznost i Vječnost. Početak te drame podudara se s Kristovim vapajem *Eli, Eli! Lema sabakthani?* a to znači Bože moj, Bože moj! Zašto si me ostavio? (Mt 27:46) Krist je zavatio zbog Čovjeka i čovječanstva, radi ljudske uskogrudnosti, neprobuđene svijesti, nespoznatljivosti i neprihvaćanja Boga i Božjih zakona. Zavatio je i radi moguće uzaludnosti vlastite žrtve za otkupljenje svih grijeha ,zala i opačina cijelog čovječanstva. Pod Križem na Golgoti započeo je i odvija se dijalog koji traje do danas:

„Moj si brat, djeca smo jednoga Oca i volim Te Čovječe! To je tako jednostavno. Bez obzira što učinio ili ne, volim Te“!

Na ove riječi Čovjek je uzvratio ravnodušnošću i postupcima kojima potvrđuje da mu je važniji ovozemaljski život.

„Lakše mi je uživati veseliti se, lagodno i razuzданo živjeti nego li trpjeti, patiti i biti udaran ili popljuvan“ uzvrati Čovjek.

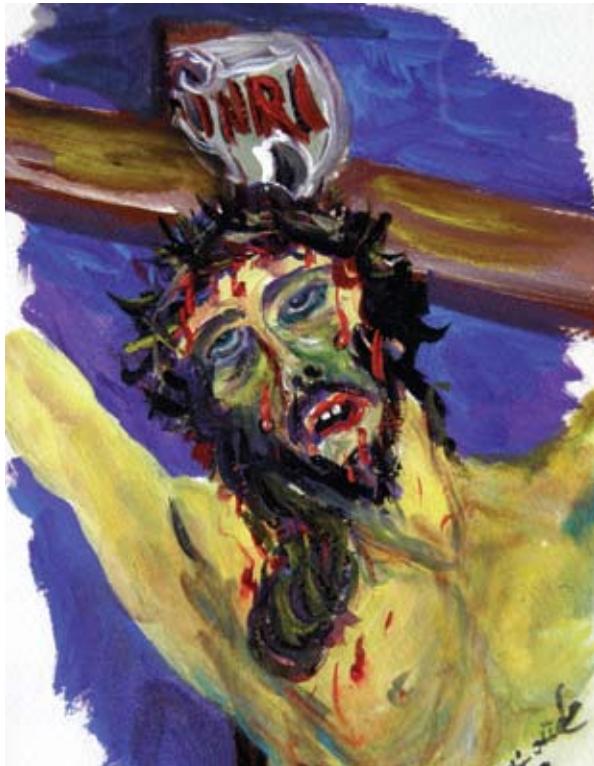
„Voliš svoj zemaljski život, trudeći se da otkriješ najbolji i najlakši način da preziviš.

Medutim, sve bi to za Tebe bilo daleko lakše kad bi bio samo voljan uspostaviti duhovnu vezu sa Mnom“ nadoda Isus.

Opterećen vlastitim probitcima Čovjek nije smogao snage ni vremena i volje obrisati krv s Kristova lica, već je dopustio da se ona osuši i osušena oskvrsnuje još uvijek. Dapače, prvo što je napravio pokrao je Njegove čavle, o Kristove haljine bacio je kocku i još uvijek se sramotnička povijest šeće u tim haljinama svjedočeći o bezočnim krađama, podvalama i prijevarama diljem svijeta. „*Moj život teče i moram ga iskoristiti do dna držeći se načela „Carpe diem“, ne obazirući se pritom na druge, ne birajući sredstva da postignem vlastite ciljeve*“, ne posustaje Čovjek. Ispunjen beskrajnom strpljivošću i ljubavlju prema Čovjeku Isus ne posustaje i pokušava dalje: „*Iako Tvoj život neprestano teče i neizbjježno vodi k starenju i smrti, Tvoj duh nikada ne stari i besmrtan je. Tvoje istinsko „ja“ koje sada boravi zatvoreno u Tvojem tijelu, vječno će živjeti.*“

Čovjek okovan sebeljubljem, ohološću, častohlepljem i vlastohlepljem umišlja da drma stožerima Svjeta vodi i pokreće ratove rukovodeći se idejom jednakosti, bratstva i slobode u ime čega prolijeva nedužnu krv subraće, dovodeći u

ropstvo milijune koji vape koricu kruha. „**Meni treba novac i bogatstvo, moć i slava, meni trebaju sve blagodati ovoga svijeta koji će meni biti podređen**“, slavodobitno će i ponosno Čovjek.

Golgota će ubrzo opustjeti, na poprištu neće ništa ostati, a Krist upinje zadnju snagu vlastitoga Duha da bi ohrabrio posrnuloga Čovjeka, koji je tako duboko ogrezao u vlastitim zabludama i šapče mu tihim, jedva čujnim glasom:

„**Ne treba težiti stvarima ovoga svijeta, jer ćeš ih jednoga dana ionako ostaviti iza sebe.**

Jedine stvarne vrijednosti života jesu one sazdane u Duhu: LJUBAV, NJEŽNOST, SAMILOST, RAZUMIJEVANJE I SEBEDARJE. Stoga, promijeni se! Vrati se Božjim zakonima i korijenima!“

Ove Kristove riječi kao da su rasrdile Čovjeka. Ostao je u vlastitoj samodostatnosti ohol,

sebičan, okrutan i nemilosrdan gazeći sve oko sebe, a napose prirodne i Božje zakone, zatirući obitelj, bližnje, braću, sestre i roditelje hvaleći se i prkoseći samom Bogu mišlju i idejom da će on sam stvoriti novoga Čovjeka – vlastitu kopiju: „**Ja sam poput Tebe Bože i mogu s Tobom vladu dijeliti**“! osorno će Čovjek.

Krist, svjestan da će drama s nezavršenim dijalogom između Njega i Čovjeka potrajati do trenutka kada to bude volja Oca Njegova i da su uzdrmani stožeri Svijeta i čovječanstva ne odustaje od pomoći Čovjeku i čovječanstvu te ga gotovo preklinjući moli:

„**Vrati se „svemiru“ u sebi, čini dobro! Voli svoju obitelj, svoje prijatelje, svoje bližnje.**

Voli one koje susrećeš. Pokazuj samilost, nježnost i suošjećanje. Pokazujući ljubav svjedočiš o Meni, jer – JA SAM LJUBAV i Tvoj Nebeski Sin!“

Zna li netko u kojem smo Činu ove Drame i kakav je njezin Epilog? Mislim i vjerujem da njezin završetak i razrješenje ovisi o nama, jer je on u nama samima.

Zdravko Pervan

TKO SAM JA U ISUSOVOM MUCI?

Isusova muka, smrt i uskrsnuće – sastavni su dijelovi Velikog tjedna.

Razmišljajući o tome svaki kršćanin mora se zapitati – *a koja je moja uloga u svemu tome?*

Jesam li ja Poncije Pilat koji pere ruke od svega zatvarajući oči pred istinom?

Ili okrutni vojnik koji Isusa kruni trnovom krunom, pljuje u Njegovo presveto lice i udara bićem Njegovo nedužno tijelo? Jesam li razbojnik s lijeve strane koji i na samrti ostaje u svojoj grješnosti ne priznajući da je pogriješio?

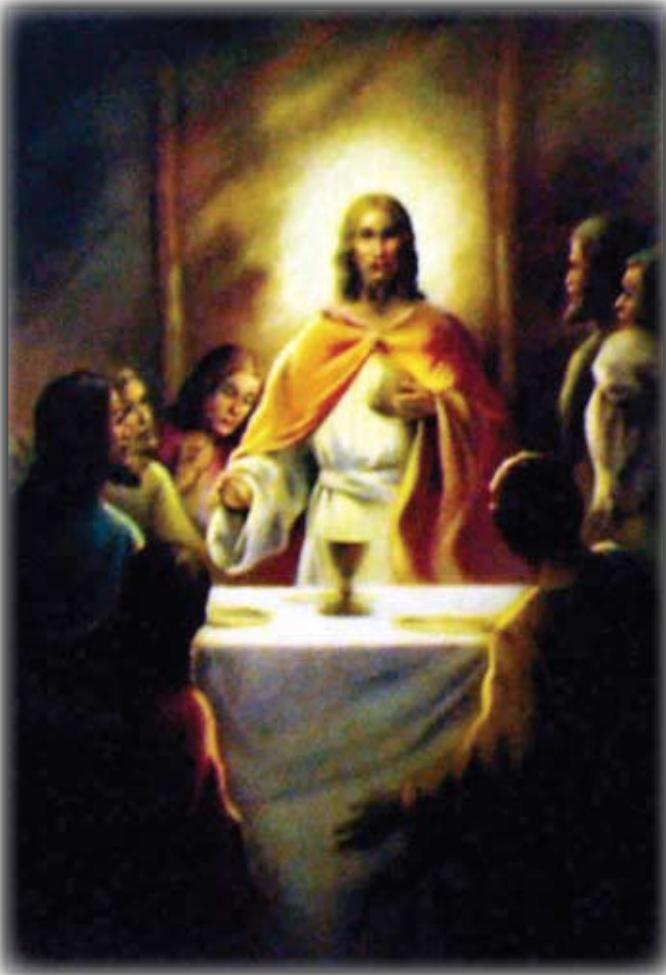
Ili sam ja Šimun Cirenac koji pomaže Isusu ponijeti križ u kojem je teret grijeha cijelog svijeta? Jesam li Veronika koja briše znoj s Isusova krvavog lica? Ili razbojnik s desne strane koji se kaje i moli Isusa za oprost?

Nažalost nismo uvijek spremni priznati svoju grješnost i pokajati se, stati uz Isusa i dopustiti da nas On vodi kroz život. Jer život kršćanina ponekad zna biti i težak, ne cvjetaju uvijek ruže, ali, kako kaže poslovica, put do zvijezda posut je trnjem, iza svake oluje dolazi sunce, iza suza dolazi osmijeh.

Isus nam nikad neće dati križ koji ne možemo nositi, nikad nam neće nametnuti teret pod kojim ne možemo ići naprijed. Ali odluka je na nama, hoćemo li pokleknuti pred prvom zaprekom na koju najđemo na putu. Ili ćemo dobro otvoriti oči, zamoliti Isusa da nam pomogne i svladamo zapreke, ojačani za još jedno nadvladano iskušenje.

A onda, sreća koja nakon toga dolazi bit će još i slađa. Uspjeh koji postignemo pričinjat će nam još veće zadovoljstvo jer je ostvaren istinskom voljom, ljubavlju i naporom.

I zato da bismo uistinu osjetili radost Uskrsa, radost Isusove pobjede nad zlom

i grijehom, moramo zadati sami sebi novu ulogu – bit ćemo Isusovi „pomoćnici“ u borbi protiv zla. Zajedno s Isusom sudjelovat ćemo u njegovu križnom putu, zajedno s Isusom molit ćemo za njegove neprijatelje da im Bog oprosti jer ne znaju što čine i da ih obrati na pravi put...

A tada će zacijelo i nama biti lakše nositi naš križ, živjet ćemo život s osmijehom na licu čak i u trenutcima kad nas život ne bude mazio.

Jer doista i najveći problemi u vjeri i ufanju u Boga biti će manji, i u najvećim nevoljama imat ćemo snage ići naprijed.

A u jedno možemo biti sigurni; *Isus nas nikada u našoj muci neće napustiti!*

Ana Kristić

I SMRT JE DIO NAŠE STVARNOSTI

Smrt – vjerojatno mnogima najružnija riječ, riječ koja sledi krv u venama, ali ne zbog onog što ona jest, već zbog same pomisli na kraj.

Smrt; kraj ili novi početak, kako za koga, ali najveći strah sviju nas.

Dio svih nas umre kad izgubimo voljenu osobu. Kažu: *vrijeme liječi rane*, ali to je jedina rana koja se nikad ne zalijeći. S vremenom se samo navikavamo da je odsad praznina ono s čim moramo nastaviti živjeti.

Smrt se rodi s nama, živi u nama i onda nas povede na mjesto odakle se još nitko nije vratio.

Često svi mi uskočimo u Danteove cipele, da na trenutak zamislimo kako sve to izgleda, ali pakla je previše i ovdje. Bolje razmišljati o tome kakav je raj, čekaju li nas tamo naši voljeni, vidi li se odozgo što se dolje događa, može li se nekako utjecati na svijet ispod, izgleda li sve ovo odozgo kao veliki labirint ili pak kao kompjutorska igrica, vidimo li tko drži sve konce u svojim rukama? Što vidimo u trenutku odlaska, koliko sekundi prije znamo da je karta koju držimo u rukama jednosmjerna, da smo došli do kraja piste života, da je vrijeme da zavežemo pojaz i uzletimo u novi početak, vidimo li kroz maglu sjećanja kako nam se pred očima spušta željezna zavjesa, vidimo li u uzlijetanju kako se onima koje smo ostavili iza, otkida komad srca, pada na zemlju i izgara - njima zauvijek, nama do ponovnog susreta?! Kako odvezati čvor kojega je zaplela tuga, kako krenuti dalje sa životom koji više nikad neće biti isti, čime ispuniti tu golemu prazninu, tu preduboku ranu koja nikad ne može zacijeliti? Ostaje nam samo nada, nuda da ćemo jednog dana opet biti skupa, na nekom boljem mjestu, zauvijek.

Marija Tomaš

RIJEKA ŽIVOTA

Bijaše to savršen dan. More se kupalo u ranim sunčevim zrakama, proljetni povjetarac milovao mi je kosu. I... krenuli smo na dugo planirani obiteljski izlet.

Stigavši u Radmanove mlinice upijala sam svaki dio pejzaža. Tužnim mislima nije bilo mjesta. Opuštajuća atmosfera bacila me u razmišljanja. Tu sam gdje svaka spoznaja o prolaznosti života gubi smisao. Nisam sama, oni su tu oni koji će uvijek biti tu. Neće me ostaviti, iznevjeriti, razočarati. Što mi više treba? Zašto čovjek nikad nije zadovoljan? Ni onda kada se osjeća sretnim, nalazi neke nove

želje, potrebe, ciljeve. Nikad nije onoliko sretan koliko bi želio biti... U kasnim poslijepodnevnim satima vraćamo se dolinom Cetine. Rijeka djeluje mirna, čista, neiskvarena. Sam pogled na njezinu svijetlo-zelenu boju opušta, smiruje, liječi. No, zar nije ona kao život? Ponekad čista, mirna, spokojna a s druge strane zagađena bešćutnim rukama, bori se ostati u svome koritu kad od kiša nabuja ili pak opstati uopće kad istu tu kišu pobijedi sunce. Ona je izvor života, dar s neba kao i svako ljudsko biće rođeno da se bori, da živi, da opstane. Nije joj lako, a nije ni čovjeku. Zašto ne bi mogao mirno teći poput rijeke, pa zar nije to zaslužio ako ga rijeka Božje ljubavi vodi u vječnu luku? Zašto ponekad izgleda da slijedeći Boga i njegove zapovijedi zadovoljstvo sobom nam bježi iz ruke? A opet... ne bi li život bio dosadan, monoton, da teče mirnim, bezbrižnim koritom.

Pretvorili bismo se u biljke koje samo čekaju vodu, sunce. Nemaju potrebu boriti se ni snage opstati. Jer... život nas čini jačima, daje nam snagu za dalje, kad dođe val, preskočit ćemo ga, zaobići, pobijediti.

Zatvaram prozor automobila, polako se spušta mrak. Rijeka se ljeska u svjetlima kandelabra. Mirna je, spokojna... kao i ja. Neću ustuknuti pred valom, borit ću se jer vjerujem i znam da će se isplatiti! Isplatit će se, jer Bog nikad ne napušta! On je tu i u ovom automobilu, gleda nas i daje nam neobjašnjivu snagu sada, a pogotovo onda kad rijeka života izgubi svaki smisao.

Marija Kristić

OPTIMIZAM DANAS

Biti optimističan...

Kako se to nekad čini neizvedivo... Kao da je jednostavno zadržati nadu u srcu i osmeh na licu pored svega što se danas događa.

Gledamo oko sebe i što vidimo – neredi u cijelom svijetu, rastući broj napuštene djece, mladost u silnim problemima bez nade u bolje sutra...

I onda čini nam se logično da na sve gledamo kroz crne naočale, živeći iz dana u dan samo da vrijeme prođe što brže a ne očekujući ništa bolje od sutrašnjeg dana. Život nam postaje rutina, ali dosadna i isprazna rutina koju živimo kao roboti, mehanički gledamo ispred bez osvrta na događaje oko nas.

A zapravo bolje sutra leži u svakome od nas osobno. Ako ne očekujemo ništa od novog dana onda nećemo ni primijetiti ako nam se ispred nosa dogodi nešto pozitivno.

Ali pogledamo li malo bolje oko sebe, u svemu možemo vidjeti neko dobro – u samoj činjenici što je još jedan novi dan pred nama, u ljepotama prirode, u osmjehu djeteta, u pričama naših starih...

Pogotovo u ovo vrijeme pred Uskrs kada moramo biti zahvalni Isusu što nas je svojom smrću otkupio i omogućio nam život.

Zato mu moramo odgovoriti na najbolji mogući način – živeći svoj život tako da Isus bude ponosan na nas, dajući svojim primjerom poticaj svima oko sebe da se promjene na bolje.

A to nije tako teško – samo trebamo vjerovati u bolju budućnost. A pogledamo li oko sebe vidjet ćemo da je ona već tu, ispred nas, *samo trebamo pružiti ruku i dohvatići je...*

Ana Kristić

NA PUTU LJUBAVI

Križ naš svagdašnji
na putu ljubavi
vijenac spleten od suza
bol izoštrena trnjem
plamen rasplamsan zloćom
razjarene rulje.

Križ naš svagdašnji
jedina istina
propupala
procvjetala
na drvetu sramote
preobražena u znak pobjede
nad smrću
u snagu ljubavi.

Križ naš svagdašnji
razapeta ljubav
jedini put
moj i tvoj u dan prihvaćanja
Velikog Petka
do Zore Uskrsnuća.

Roza Brkušić-Hrvoslava

NA KOLJENIMA

1.

Misli kao suze niz obraz teku.....
Tabor
Golgota
Križ
A ja pokraj tajne na koljena padam
Bez riječi
Nijema
Zahvalna
za svaki čavao s Tvoga Križa
Suze kao slapovi teku.....

2.

Svijeća sam što na vjetru treperi
Sve svoje promašaje Tebi šapćem
Sav svoj teret u ruke Tebi predajem
A Tvoje milosrđe u kutu usana
smiješak otkriva
Noćas ču kao dijete zaspati.

3.

Otvoreno nebo gledam
Ispružene ruke
Što u visine streme
Susret sa sobom
Pred svojim Bogom....
Opraštanje
Spasenje
Sve će se jednoga dana
u novo postojanje preliti.

Rašeljka

PITANJA

Pitaju me kako mogu
živjeti s tim teškim,
preteškim bremenom života,
koračati uzdignute glave
s osmijehom na licu.

Pitaju me kako
skrivam i kamo spremam
svu tugu i bol;
pitaju me otkud mi
tolika ljubav i prema
onima koji su mi zadali
bezbrojne udarce,
opili me vinom sna
i zamračili prozore na
mojim obzorjima,
otkud izviru tolika toplina
i sreća, tolika volja za životom
i ljubav prema svijetu, tolika
moć oprštanja...

Pitaju me, pitaju,...
A ja samo kažem – On.

Vanja Sokol

USKRS

Još jedan za nas kršćane veliki dan stiže,
Uskrsu smo sve bliže i bliže.

Bio netko dobar ili zao, treba znati da je
Isus za nas na križu umirao.

Svatko od nas treba sretan biti,
Jer će se uvijek netko za nekoga pobrinuti.

I bolest teška kada nas ili nekog našeg svlada,
Bog je tu da nam pokaže kako nije izgubljena svaka nada.
Zato ču ja, a budite i vi, sretna i zahvalna bi.

Kad bi mi, kao Bog što je nas, voljeli sebe i druge,
Nikad ne bi bilo toliko patnje ni tuge.

Nada Sikirić

RAZGOVOR S BOGOM

Moj Bože, kako svjetliš,
u tamnom kutku sobe.
Moj Bože, kako me pozivaš,
a ja bježim i skrivam se.
Moj Bože, kako me dižeš,
a ja klonem.
Moj Bože, kako me voliš i ne odustaješ,
a ja se dižem i padam.
Moj Bože, kako me hraniš,
a ja ustajem, hodam, hodam...

Marijana Bekavac

OSLUŠKIVANJE

Lutamo kao slijepci,
čujemo te i znamo da postojiš,
a ipak ne vidimo.
Trgni nas, uzmi čvrsto za ruku, ne ispuštaj nas,
tvoj ponovni glas i dodir
pokazat će nam svjetlost
O Bože, treba nam riječ Tvoja,
hrani nas njome.

Marijana Bekavac

USKRSNA MEDITACIJA

Znala sam da te nikada
neću moći spoznati do kraja
pitah se hoću li moći shvatiti
zašto baš Kalvarija

Sada znam da nije bila uzalud
spoznah da je svaka duša
beskrajno vrijedna
cjelovitog života
zarad kojeg si htio
teret križa sam podnijeti.

Još uvijek znam da te neću moći spoznati
sve do onog dana mojega uskrsnuća
kad se licem u lice pogledamo u oči
ali shvaćam zašto baš Kalvarija na putu
spasenja
i vjerujem da će po križu
jednom tebi u nzagrljaj vječni doći.

Roza Brkušić- Hrvoslava

KALVARIJA

Dok povorka kruži selom
i brecaju tužno zvona,
pokrivena crnim velom
za kapselom kroči ona.

Sva u grču teško prati,
dok muzika tiho svira
u crnini tužna mati
bijeli kapsel rukom dira.

Obrazom joj suze lete
dok u kapsel tupo gleda,
iz misli se otet ne da
da tu spava njeno dijete.

Kad bi srce plakat znalo,
krvave bi suze tekle,
tužnom puku sve bi rekle
gdje je majci vrijeme stalo.

U grob mora sad ga dati,
teška, teška je to sodbina.
Tu će majci vrijeme stati,
Kad izgubi sina jedina.

Sve što traži i što želi,
sva shrvana puna boli,
kad od jedinca svog se
dijeli,
milosrdnog Boga ona moli.

Nek anđeli nad njim bdiju,
dok u Nebo ona podje,
da podnese KALVARIJU
na sud Božji dok ne dođe.

Duško Šošić

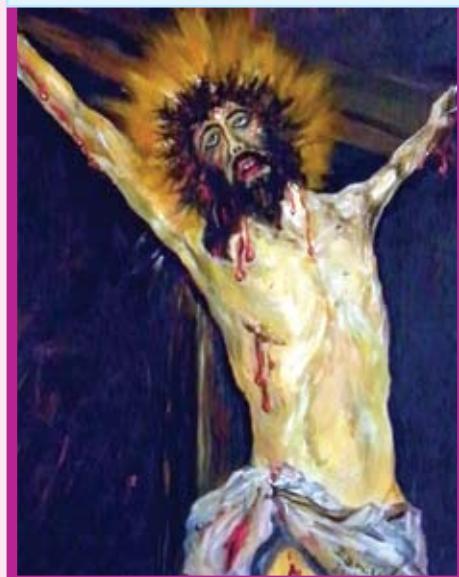
NA PUTU LJUBAVI

Križ naš svagdašnji
na putu ljubavi
vijenac spleten od suza
bol izoštrena trnjem
plamen rasplamsan zloćom
razjarene rulje.

Križ naš svagdašnji
jedina istina
propupala
procvjetala
na drvetu sramote
preobražena u znak pobjede
nad smrću
u snagu ljubavi.

Križ naš svagdašnji
razapeta ljubav
jedini put
moj i tvoj u dan prihvaćanja
Velikog Petka
do Zore Uskrsnuća.

Roza Brkušić-Hrvoslava

PRIČE BAKE NEDE

U prigodi najvećeg kršćanskog blagdana, Uskrsa, ja, Vaša baka Neda, želim mojim dragim Breljanima vratit sićanje na davnašnja blagdanska obilježavanja i slavljenje svetkovine Uskrsa i preduskrsnih dana, od prije 50-60 godina. Bogu hvala, to je veliko razdoblje u jednom ljudskom životu i svi mi znamo koje su se društvene mine u tom vrimenu zbole, pa je razumljivo da je slavlje u tim danima bilo puno drugačije od današnjeg vrimena.

Rado se sićan onih uskršnjih i korizmenih dana iz mog ditinjstva. Ljudi nisu imali puno u materijalnom smislu, ali su bili zadovoljni s onim što su imali i držali su više do običaja i blagdana. Za Poklade morala je uvik biti dobra večera. U to doba nije bilo ni mesa ni mesnica, a oni koji su imali svoju živinu(svinje, ovce) za tu bi se večer ostavljalo meso da se napravi dobra večera. Moji su stariji pričali, kako su njihovi stariji opet pričali, da što bi se na pokladnu večeru večeralo, to bi se na Uskrs ručalo ako bi nešto ostalo.

Cilu Korizmu se postilo. Za Čistu sridu, da se ne bi mrsili, išli bi parat čupke u Vruju na more, jer nije bilo bakalara niti se lovilo toliko ribe ko danas. Uz to su se frigali uštipci, koje smo pravili od pšeničnog brašna i domaćeg kvasca.

Kad sam se udala sićam se da je jedan čovik do naših kuća cili dan kopa loze samo o kruhu i vodi. Težaci, čobani i mladost u korizmeno vreme pivali su korizmene pisme. Marčanim petkom u tri ure zazvonila bi zvona i di se god ko naša, kleka bi i izmolio bi pet Očenaša na čast Muke Isusove. Išli bi potom na Križni put, ali nismo imali šta za obut. Imali smo jednog postolara zvanog Belaj, koji je od raznih materijala što bi mu donili napravio papuče. Većinom se odilo i boso za križom, koji je išao od crkve sv. Stipana do Novaka starom cestom i tamo kroz Medicé na pogled Baške Vode. Bolesnicima se križ nosio kući i oni bi jubili križ.

Za Uskrs smo se veselili bojanim jajima, ali nije bilo prave boje, nego smo prikupljali lepuštinu od kapule i u tome kuvali jaja kako bi dobili malo boje.. To bi nosili na blagosov, a neko bi napravio i sirnicu. Jaja bi se obilila, a ljuske se nisu bacale te su se također nosila na blagosov.

Kad bi zazvonila Gloria na Bilu subotu onda bi se umivali svi koji bi se našli u crkvi. Na Uskrs u jutro kad bi se ustali, blagosov bi bio na stolu, ali niko nije smio ist prije nego se skupi sva čeljad. Onda bi se umili, jer su stariji govorili da se triba oprati od grija prije nego se uzme blagosov. Zatim bi došao starješina kuće i svi bi se skupa pomolili, tek tada smo mogli uzeti blagosov...

Andrea Ursić

IZ MOJIH MEMOARA

ČUVANJE KRISTOVA GROBA

Rado se sićan obnavljanja tradicije čuvanja Gospodinova groba u Brelima. Kako je to bilo idilično! Svi koji smo prihvatili glumiti rimske vojнике bili smo pomalo stariji i krupniji, mislim na naš vanjski izgled, da ne kažem nešesni, jer su nam trbusi bili obilati i stali bi isprid kopaja ko prove od oni veliki, moderni prikooceanski brodova.

Ta mi se ideja Dame Šošića svidila i podsitila me na vrime našega ditinjstva, kad je moj pokojni ēaća, Ivan Lalić, pravio veliki grob Gospodnji na oltaru sv. Ivana i Pavla, od grimizno-crvenog i plavog platna kroz koje je treperilo luminsko svitlo i razlivalo se po tirkiznim, svileno-zlatnim rupcima koje su darivali naši stari pomorci, nadmećući se tko će kupiti i darovati lipši iz zemalja Dalekog istoka. Sićan se kako je pokojna moja mater, Maca, sijala pšenicu i zalivala je dugo prije Velikog petka i s njom smo ukrašavali Gospodinov grob. Vojska koja je opsluživala grob Gospodnji nosila je mornarsku uniformu, a njihov vođa je imao veliki dugi mač sa srebrnim štitom na ruci kroz koji je virio prst palac, a na glavi je imao veliku kacigu. Ukrašeni grob i vojska izazivali su takvo poštovanje da bi se mi, mala dica, bojali kad bi oni stupali kroz crkvu, a da ne govorim o trenutku uskrsnuća. Majko, što bi to bilo! Bio je mrak u ciloj crkvi, samo titravo svitlo lumina iz grobnice. Glorija, trenutak uskrsnuća, velika škrgajica od 20 kila je grmila isprid crkve, a u crkvi stotine malih škrgajica što su se pravile danima prije Usksrsa. U tom trenutku, metež, gužva, panika, škropilo se vodon, u stvari špricala je voda sa svih strana, ali prskale su i šiske od čempresa kojima su mladići gađali svoje odabranice, pa bi kogod i zajauka kad bi ga pogodilo u ēivericu. Žudije bi popadali i bižali jedan priko drugoga vanka kroz crkvu, hvatala nas je jeza trenutka. To je bila Glorija! A onda bi pokojni moj ēaća upalio svitlo u crkvi i video bi mokre vojнике od kršćene vode kako se umiju i mažu po licu.

Vako je bilo neki davni, pedeseti godina prošlog stolića, a mi, novi gladijatori, smo želili to što virnije vratit u novije vrime. Za vođu smo odabrali pok. Josipa Šošića Krunina, koji nas je zaista vodio znalački i respektabilno. Služili smo u tri izmine po 20 minuta, što je bilo vrlo naporno, noge bi se osikle dok bi stajali mirno, bez mrdnit, ko kipovi. Kad bismo išli na izminu, mi onako ratnički, malo bi pojačali bat kroz crkvu, a don Ilija bi odmah požutio i problidio od muke, jer nije volio da mu naše defiliranje remeti liturgiju. Kasnije smo te izmine obavljali tiho što je izgubilo na svojoj draži, na onoj moći starog Rima i samouvjerjenosti sile bezboštva, što smo mi želili dokazati.

E, sad da Vam ispričan jedan trenutak s naše straže na Veliki petak. Došli smo rano na izminu, već u kvarat do sedam ujutro, jer je uvik znalo doći starijeg svita u crkvu i uru prije procesije. Ja sam bio s gornje strane oltara sv. Stipana, pozadi. Zavukao

bih se ispod masline koja me čitavog pokrivala, samo mi je virio prednji kraj, tj. trbuš i kopje. Ispred mene je stajao Neko Jokinov, tanak i vitak za razliku od mene. Kaciga mu je poklopila ciliu glavu do ramena, te bi mu se malo iskrivila ulivo, što je davalо posebnu draž njegovu izgledu. S desne strane je bio Mladen Đinov, basetan ali silan, a isprid njega Slobodan Gabrin, posebno kršan, pravi gladijator. Imao je posebno veliki drob. A noge ispod vešte su mu izgledale tanke ko takje umotane u kožnu oputu. Pravi div orijaš, ko bi urta na takvog gladijatora. To je bio taj izgled i ponos, kad ostavljaš dojam siline i straha čuvajuć Krista. Slobodana smo zvali Gabrero i bio je ponos naše izmine.

Crkva je bila još u staroj pituri, pa bi na suprotnom zidu oko Gospina oltara odabrali neku točku u koju bi buljili 20 minuta da bi izgledali što markantniji i stroži. Lice bi nam bilo ozbiljno i mirno. Nakon petnaestak minuta stajanja, ušli su prvi župjani u crkvu.

Nekoliko žena je sidilo doli u dnu pod koron, a kraj nas žudija, da bolje vidi stražu i Gospodinov grob, došao je pok. Nikola Ćatin, remeta iz crkve sv. Jure. Sa strane je pristigao i Damo Šošić koji nam je tribao prinit poruku glavnog žudije, te reče Nikoli: »Nisu to, Nikola, živi judi, popipaj ih!». A Nikola unese svoje lice pravo u Gabrina i gleda ga u oči. Meni tada padne na pamet, da bi razbio koncentraciju ostalima, da kroz zube učinim prrrrr..., kao da mi je uteklo. I čekam i gledam Gabrina ispod kacige, a on nije mogu izdržat pa mu se razvalila usta ispod kacige i drob mu počne plesat gori-doli od suzdržanog smija. A Nikola dotakne prston Gabrin drob pa reče: «A je, mrda, mrda, živ je». Svi smo prasnuli u smij, iako smo nastojali ostati dostojanstveni. Na sreću, u tom trenu je naišla druga izmina i spasila nas naše muke.

Na kraju sviju obreda imali smo skupnu večeru koju je spremao Petar Lunjićev. Najviše nas je dojmio i impresionirao jedan dobri svećenik iz Bugojna koji je tada prvi put jeo bakalar i toliko se divio i uživao da smo ga prozvali don Bakalar na što se nije ljutio nego je s nama dilio Uskrsnu radost.

Neka je svim župljanima sretan Uskrs!

Dominik

ŠTO KAŽU NAŠI NAJMLAĐI

TRADICIJA ČUVANJA ISUSOVA GROBA

Svaki put kad sretнем naše žudije zapitam se kako je to nekad izgledalo i koliko daleko u prošlost seže njihova i naša tradicija čuvanja Isusova groba. U razgovoru s barba Stipom Ribičićem saznao sam da breljanske žudije postoje od 1945. godine i da je sve to bilo drugačije, iako su neki dijelovi ostali isti.

Evo kako je to bilo. Svi koji su poželjeli biti žudije, trebali su se prijaviti tadašnjem župniku don Anti Soljaniću. Vojnici su od Velikog četvrtka do Uskrsa po cijele noći čuvali Isusov grob koji se nalazio na oltaru sv. Jurja. Na njemu je stajalo Svetohranište ukrašeno drvenim zrakama sunca, a sa svake strane bijeli svileni zastor. Ispred oltara je stajao baldahin. Po četiri vojnika su se mijenjala, dva su bila ispod a dva izvan baldahina. Zapovjednik je bio Mate Medić, a izabran je zato što je bio najstariji među vojnicima. Bili su u rimskoj odjeći ali bez štitova.

Na Veliki četvrtak svećenik je župnom vijeću prao noge, a puk je pjevao Gospin plač.

Na Veliki petak procesija je išla od župne crkve sv. Stjepana, preko Krička, do kraja Ribičića i natrag do župne crkve gdje se ljubio križ. Navečer je išla procesija oko crkve, a pratili su je vojnici. U crkvu se ulazilo s bočne strane pa su vojnici išli ravno na Isusov grob. Muku su pjevali Stipe Medić i Ante Šošić kojeg je poslije naslijedio njegov sin Darko. Poslije Muke su ljubili križ oni koji tog jutra nisu bili u procesiji. Crkvena zvona bi zamukla sve dok se ne bi začula Glorija.

Na Veliku subotu misa je počinjala u 10:30 sati. Na Uskrs bi se prije Glorije oglasile brodske sirene, a vojnici bi popadali na pod. Odmah poslije toga, na sav glas su zvonila zvona, pjevala se Glorija, a ljudi su pucali mačkule.

Ova lijepa tradicija se prekinula 1958. godine zbog tadašnje vlasti koja je vršila pritisak na don Jozu Bebića i mladiće koji su tu dužnost časno obavljali. Dužnost se prekinula jer ti mladići nisu mogli dobiti državni posao.

Župnik don Ilija Vuletić s nekolicinom mještana odlučio je 1994. godine obnoviti staru tradiciju čuvanja Isusova groba. Običaj je obnovljen u vjeri da nikada neće prestati bez obzira na vlast.

Danas je Isusov grob na oltaru sv. Stjepana, žudije su dobile novu odjeću, obuću, štitove i oružje, a napravili su i grob s rasvjetom i grmljavicom – sve uz pomoć župljana dobre volje. Na Veliku subotu vojnici padaju na zvuk grmljavine, a naš župni zbor zajedno s vjernicima i svećenikom gromoglasno zapjeva Gloriju.

VELIKI TJEDAN U BRELIMA

Uskrsnuće Gospodinovo je najveći kršćanski blagdan, pa se stoga i mi Breljani dugo pripremamo za Veliki tjedan i sam Uskrs.

U subotu, prije Cvjetnice, par članova svake obitelji ide u maslinik da bi izabrali najljepše grančice za Gospodinov dolazak. Neke bake čak naprave pletenice od palminih grančica, kojima se svi divimo na Cvjetnicu.

Na Veliki četvrtak don Marin izabere 12 starijih ministranata, kojima on opere noge, kao što je Gospodin na svojoj posljednjoj večeri prao noge apostolima. Na kraju mise se oltar premješta na Gospodinov grob, nakon toga se pjeva Gospin plač, a stražari dolaze čuvati Gospodinov grob.

Sutradan je Veliki petak – dan Gospodinove žrtve za nas. Rano ujutro kreće velika procesija s križem na čelu, koja prolazi kroz cijelo mjesto. Svako malo križ staje kako bi ga mještani (koji neće biti na večernjoj misi) poljubili. Običaj je da odrasli muškarci pored svoje kuće nose križ, tako da se križ stalno predaje iz ruke u ruku. Navečer je misa u kojoj bude ljubljenje križa. Zatim slijedi procesija s Presvetim Oltarskim Sakramentom. Na kraju mise pjeva se sveopća molitva, *Puče moj*.

Na Bijelu subotu je misa u 11:30 sati navečer. Na početku mise se pogase sva svjetla, svećenik s ministrantima izađe van i blagoslovi oganj, odnosno Svjetlo Kristovo koje se nalazi ispred Crkve. Nakon toga svjetlo se pronese cijelom Crkvom, upale se svijeće u rukama vjernika, a svećenik blagoslovi vjernike riječima : „Svjetlo Kristovo“.

Nakon toga slijedi Služba riječi u kojoj vjernici čitaju poslanice. Točno u ponoć dogodi se najzanimljiviji čin ove svete mise: počne velika grmljavina, vojnici popadaju, grob se otvorи, a na ploči koja se prikaže piše: „*Što tražite živoga među mrtvima? Nema ga ovde, uskrsnuo je.*“ Na kraju mise slijedi blagoslov hrane koju su vjernici donijeli. Poslije svi čestitamo jedni drugima, uz najbolje želje za daljnji život. Ujutro je svečana sveta misa u kojoj se pjevaju svečane pjesme i slavi se Isusovo Uskrsnuće.

Tih dana ljudi su posebno vesele, a ja mislim da bi takvi trebali biti i kroz cijelu godinu.

Josip Kristić, 7. razred

USKRS

Uskrs je za mene velika radost jer slavim Isusovo uskrsnuće. Idem na ponoćku s mamom i gledam stražare kako čuvaju Isusov grob. Najdojmljivije je kada svi vojnici dođu do groba i padnu na pod. Tada odjednom počne grmljavina i preko vojnika padne magla. Vojnici odu spremiti oružje i vrate se na oltar.

Ivo Jakir

USUSRET USKRSU

Uskrs je dan na koji je Isus uskrsnuo. On je raspet i mučen radi nas. Želio nas je osloboditi od naših grijeha. Mi, ma koliko bili kršćani, ne poštujemo to. Svi mi volimo Isusa samo to ne pokazujemo na pravi način. Svi griješimo ali nam na kraju uvijek bude žao. Zato nas Uskrs podsjeća da pokušamo biti bolji, i radi nas i radi Isusa.

Lucia Ursić, 5. razred

Uskrs je najveći kršćanski blagdan. Isus je umro kao i svaki drugi čovjek. Svojim uskrsnućem nam je dokazao da je i sin Božji. Kad o tome razmišljam, u meni se budi osjećaj ljubavi, poštivanja i nade. Isus je cijeli život pomagao drugima, a na kraju je mučen i raspet. To nam pokazuje koliku je žrtvu bio spreman podnijeti za naš spas. Čak nam je sve i oprostio. Uskrs nas uči da pomažemo jedni drugima i da se volimo. Moramo naučiti i praštati jer ljudi često griješe, bilo namjerno ili slučajno. Radimo dobra djela i život će nam biti ispunjen radošću.

Ante Ursić, 5. razred

Uskrs je najveći kršćanski blagdan. Tu se otkriva najveća tajna kršćanstva. Kada pomislim da je pobeda života nad smrću i svjetlost nad tamom, u meni se rađa neki poseban osjećaj. Na Veliki petak mnoštvo ljudi u procesiji ide za Križem prisjećajući se muka koje je Isus podnio za nas. Taj križ ima veliko značenje jer nam kaže da svatko od nas mora proći kroz mnoge teškoće. Bog je naš stvoritelj i dokazao je da bi učinio sve za nas, pa i žrtvovao svog sina za naš spas.

Ines Jerčić, 5. razred

Za mene je Uskrs najradosniji blagdan. To je blagdan uskrsnuća Isusa Krista i pobjeda života nad smrti. Četrdeset dana prije Uskrsa traje Korizma – vrijeme odricanja. Na Cvjetnicu idemo u crkvu blagoslivljati maslinove grančice i prisjećamo se Kristova ulaska u Jeruzalem. Na Veliki četvrtak Isus je imao posljednju večeru sa svojim učenicima i nakon toga Juda ga je izdao. U crkvi svećenik ministrantima pere noge i pjeva se Gospin plač. Unatoč svim svojim dobrim djelima i oprasťanjima prolio je krv i teškom mukom na križu umro za nas, iako to nismo zaslужili. Mi mrzimo svoje neprijatelje dok ih je Isus volio i oprasťao im. Uvijek je pričao o ljubavi i dobroti. Da mu cijeli život vraćamo ono što je on učinio za nas, ne bismo mu vratili.

Tino Ursić, 6. razred

Bliži nam se Veliki tjedan. Za mene je to tjedan patnje i sjećanje na Isusove muke. Da bi čista srca mogli štovati Veliki tjedan, trebali bismo pomagati siromašnjima, bolesnim i ne biti sebični. Na Veliki četvrtak Isus je učenicima prao noge, a na Veliki petak je bio raspet na križu. Osjećam tugu u srcu kad kroz naša Brela nose raspetog Isusa. Nakon velike Isusove muke, dolazi oslobođenje za sve nas kršćane, spas naših duša. To je nedjeljno jutro kad je Isus uskrsnuo.

Andjela Tomaš, 6. razred

Uskrs je za vjernike najveći blagdan. To je blagdan koji svakoga potakne na razmišljanje. Da nema tog blagdana mi ne bismo imali vječni život, naša duša bi umrla. Prisjetimo se, Isus je nosio naše grijehu u obliku križa. Svaki naš grijeh bio je pogodak u nešto njemu najmilije. Žrtvovao se za nas, a mi, kao i uvijek, nezahvalni ljudi ne znamo to cijeniti. Njemu riječ *hvala* ne treba, dovoljno mu je zahvaliti svojim djelima i ljubavlju prema drugima. Isusa bi to obradovalo. Za mene je Uskrs poseban blagdan. Ipak sam ja još mala da shvatim što je Uskrs. Možda nam je Isus pokazao svoj moto života.

Za njega su naši grijesi bili veliki teret, a mi velika ljubav. Uz malo dobre volje ponio je naš teret i žrtvovao se za nas. Tako i mi kroz nevolje možemo proći uz malo dobre volje.

Željela bih da nam je u srcu uvijek Uskrs jer je to blagdan koji uči životu.

Kristina Ribičić, 6. razred

PRAVO BOGATSTVO

Jednog kišnog dana, kad sam se vraćao iz crkve, primijetio sam mladića koji tužan, bez kišobrana, sjedi na klupi. Priznajem, bilo mi je čudno, ali se nisam htio miješati u tuđe probleme. Nastavio sam svojim putem, ali sam postajao sve nemirniji. Odlučio sam se vratiti i pitati mladića što ga muči. Rekao je da ne zna što mu je, da je bogat i ima sve što poželi, ali ipak osjeća neku prazninu. Odmah sam shvatio da mu nedostaje ljubav. Pozvao sam ga da sutra dođe u crkvu upoznati Boga, a on me u čudu pogledao i upitao: *Što je crkva i tko je Bog?* Objasnio sam mu da je Bog stvorio nebo i zemlju, i sve što je na njoj, da nam on pruža svu svoju ljubav i pažnju iako mu mi svojim ponašanjem stalno otvaramo rane. A crkva je hram u kojem mi slavimo Boga. Mučilo ga je kako ja to sve znam, a ja sam ga ponovo pozvao da sutra dođe u crkvu. Kad smo sutradan pošli u crkvu, on je bio u najnovijem ruhu koje je imao u ormaru. Sada je meni bilo čudno zašto je došao tako odjeven. Objasnio mi

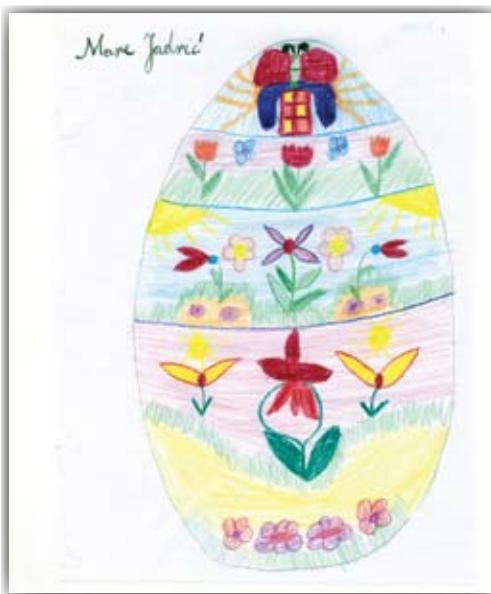

je da se obukao za Boga kako bi ga primio u svoje srce. Shvatio sam da me jučer uopće nije razumio i da ga moram što prije dovesti u crkvu. Nakon nekog vremena, u očima su mu zasjale suze radosnice. Kleknuo je pred Boga i rekao: *Hvala ti Bože, hvala ti na svemu!*

Tada je shvatio što je prava ljubav i kako materijalno nije važnije od ljubavi i pažnje.

Mario Akmadžić. 7. razred

KORIZMENA POBOŽNOST

Od Čiste srijede svakog dana s mamom idem u crkvu. Svakog petka u crkvi je Put Križa. Prvi petak u korizmi mislila sam da će mi biti dugo i dosadno. Kad smo ušli u crkvu, svećenik je pozvao djecu da nose svijeće dok idemo od postaje do postaje. Dok smo išli od postaje do postaje, pažljivo sam slušala što svećenik čita. Osjećala sam veliku tugu i bol u srcu zbog ljudi koji su bili zločesti prema Isusu. Posebno me je rastužilo kad je svećenik rekao da i mi svojim grijesima bičujemo Isusa. Zamislila sam se na trenutak, o Bože moj, koliko sam ga puta ja onda bičevala. Odlučila sam da se u korizmi neću svađati s braćom i sestrama i da neću griješiti. A nastojat ću ista biti i poslije korizme. Od tada radosna idem u crkvu na korizmenu pobožnost.

Marija Akmadžić, 3. razre

ŽELIO BIH BITI...

- .....mjesec jer sjaji po noći. (Mateo U.)
- .....semafor da mogu zaustavljati aute kad je crveno. (Stipe N.)
- .....vatrogasac, jer oni spašavaju ljude i gase požare. (Berislav)
- .....doktor da mogu nekog ozdraviti. (Marjan)
- .....riba da mogu vidjeti morsko dno. (Antonela)
- .....leptir jer ih gledam svaki dan i divim se njihovim krilima. (Venna)
- .....slikarica jer mi se sviđa kako slikam. (Lana)
- .....leptir. (Laura)
- .....zubarica da mogu gostima popravit zube. (Klara)
- .....Sunce da ljudima uvijek bude toplo. (Ema)
- .....avion da mogu voziti ljude preko oceana. (Stipe C.)
- .....šišmiš. (Mario)
- .....dupin. (Matija)
- .....spiderman. (Zoran)

Dječji vrtić Brela

POVIJEST I BAŠTINA MJESTA

CRKVA SV. JURE

Crkva sv. Jurja nalazi se istočno od Gornjeg Krička, iznad zaseoka Juričići. Na mjestu današnje crkve prije se nalazila mnogo manja crkva koju je sagradio don Jure Juričić. On je svu svoju baštinu ostavio toj crkvi. U zapisniku primopredaje crkovinarstva iz 1880. godine opisana je crkva. Tamo stoji: « Područna crkva sv. Jurja sagrađena u vapnu, nalazi se u odlomku Medići, pokrivena je pločom s rimskim zvonikom na kojem se nalazi zvono od 30 kg. U njoj se nalazi drveni oltar, a na njemu slika sv. Jurja na platnu.»

Crkva se neizravno spominje 1768. godine u izvještaju biskupa Stjepana Blaškovića, makarskog biskupa Sv. Stolici. U izvještaju stoji da je Ivan Ribičić harambaša sa svojim sucem Mijom Ursićem rečenim Tomašem te još nekim seljanima 1760. darovao crkvi neke zemlje oko same crkve.

Ta je crkva 1906. god. srušena i na njenu mjestu je sagrađena sadašnja. Ona je u katastarskim knjigama uknjižena kao čestica zgrade br. 127. Crkvena lađa je duga 10 metara, a široka 6 metara. Crkveno svetište je dimenzija 2.40 x 4 m. Opći biskupski vikariat u Makarskoj 22. travnja 1907. br. 492. dopustio je župniku don Ivanu Žamiću da je blagoslovi, što je učinjeno sutradan na blagdan sv. Jurja. Crkvu je zidao poduzetnik iz Baške Vode Mate Letica. Zvonik na preslicu je bio skromne građe pa je 1934. god. sagrađen sadašnji, a sagradili su ga domaći majstori Medići. Iz stare crkve sv. Stjepana je prenesen oltarni antependij. Dio oltara iznad menze je izradio splitski klesar Ante Frank 1940. god. Jure Medić pok. Ante je darovao kip sv. Jurja. Na crkvenom stropu se nalazila Gospina slika na platnu koja je nekoć bila na oltaru.

Za vrijeme župnika don Josipa Bebića, u crkvi sv. Jure su se događala mnoga vjerska okupljanja. Kako u tadašnje vrijeme nije bila dopuštena nastava vjeronauka u školi, djeca su pohađala vjeronauk u crkvi. Na nastavi vjeronauka je prisustvovao velik broj djece. Dolazila su iz zaselaka Medići, Soline, Kričak Gornji i Donji te iz Šošića. Vjeronauk se redovito održavao ponedjeljkom i petkom. U mjesecima listopadu i svibnju su se održavale pobožnosti u čast Djevice Marije. Molitve je predvodila Mare Juričić Ćatina od koje su mnoga djeca naučila moliti krunicu. Mnogi stariji župljani se sjećaju Nikole Juričića koji je bio remeta jer tada zvona na crkvi nisu bila elektrificirana. Njegova zvonjava je bila redovita pa čak i onda kada su dolazile oluje i nevere, on je zvonjavom zvona sa zvonika sv. Jure tjerao oblake, munje i oluje.

OBNOVA CRKVE (prema podacima projektanta Zvonka Filipovića)

Godine 2001. pokrenuta je ponovna obnova crkve. Obnova je počela otkopavanjem zemljanog materijala u dvorištu crkve. Nakon iskopa, utvrđeno je da su temelji na crkvi slabi te su napravljeni novi temelji od sredine crkve duž zidova pa sve do sjevernog zida crkve. Da bi se poboljšala nosivost crkve napravljene su i dvije temeljne zatege ispod poda crkve. Vanjski dio zida je obložen kamenim pločama duž cijelog donjeg ruba.

Izvršena je demontaža krova. Postavljena je AB ploča i nosivi horizontalni serklaž duž svih zidova jer staticki proračun nije podnosio betonski krov na dvije vode. Napravljena je drvena nosiva konstrukcija krova na kojoj se izveo krov s pokrovom kupe kanalice.

U unutrašnjosti crkve je provedena rekonstrukcija oltara u oltarskom prezbiteriju. Prezbiterij je pomaknut za dvije stepenice naprijed. U pozadini je postavljen kip svetog Jure. Oltarni stol je premješten ispred, a u njega je ugrađen dio kamena sa starog oltara. Pod koji je djelomično bio neravan je dignut te su ponovno postavljene podne ploče kako bi se dobio idealno ravan pod. Napravljen je AB kor i željezne kružne stepenice koje vode iz unutrašnjosti crkve do kora.

Strop je obložen karton - gips pločama, a rubni dio stropa je ukrašen polukružnim nastavkom. Na sredini stropa je predviđen prostor dimenzija 3,50x2,00

m unutar kojega je postavljena slika koja prikazuje Isusovo uskrsnuće i 4 hrvatska blaženika. Staro platno nije postavljeno iz razloga što je bilo previše oštećeno, pa ga je bivši župnik spremio na sigurno. Slika je djelo hrvatskog slikara Ivaniševića. Slika je specijalnim vijcima učvršćena u strop.

Unutrašnjost crkve je ožbukana i obojana bojama koje je predviđao projektant. Postavljeni su novi drveni zatvori i kupljene su nove klupe.

Obnova crkve je trajala sedam mjeseci i danas su Breljani ponosni na izgled crkve sv. Jurja. U crkvi se održavaju mise svake prve nedjelje u mjesecu i na blagdane sv. Ivana i sv. Jure, te na Dušni dan.

Nada Marušić

BIOGRAFIJE SVETACA

SV. JURE – SVETAC MUČENIK

O životu sv. Jurja nema pouzdanih povijesnih podataka, ali su brojne legende kojima je ovijen njegov život.

Tako je on, prema legendi, već od samog začeća bio predodređen za velike stvari. Otac Geroncije, Perzijanac, i majka Polikronija, Kapadočanka, uspješno su ga odgajali u vjerskom duhu dok nije odrastao i stupio u vojničku službu. Za vrijeme cara Dioklecijana pогинuo je mučeničkom smrću.

Njegovo štovanje je pravi fenomen u povijesti svetaca, čemu svjedoče sljedeći podaci. Naime, već u IV. st. U Siriji nalazimo crkve posvećene sv. Jurju. U Egiptu nalazimo 40 crkvi i 3 samostana njemu u čast, a na Cipru nalazimo čak 60 Jurjevih

svetišta. Sam car Konstantin Veliki u Carigradu mu je podigao crkvu, a u grčkoj se sv. Juraj slavi uz sv. Demetrija, Prokopija i Teodora kao veliki mučenik. Štovanje sv. Jurja s istoka se vrlo brzo proširilo i na zapad, u Rim, Italiju, na Siciliju, u Francusku, u Mainz, a zatim i u Englesku i Škotsku gdje se posebno štuje. Srednjovjekovni vitezovi i križari slavili su ga kao svog zaštitnika. Seljaci su ga zazivali kao zaštitnika najprije svojih konja, a zatim i svih domaćih životinja. Još prije drugog svjetskog rata, slavonsko-podravski seljaci su na blagdan sv. Jurja s konjima hodočastili u Sveti Đurad kod Donjeg Miholjca.

Sveti Juraj proslavljen je i u mnogim svečanim govorima i spisima. U svojim spisima proslavili su ga sv. Grgur Turonski († 594), Venancije Fortunat († 600), pjesnik, sv. Andrija Kretski († 767), sv. Petar Damiani. U srednjem vijeku slavljen je i mnogim skazanjima, a njegovim slikama nema broja. Naime, malo koji srednjovjekovni i kasniji slikar ili kipar ga nije prikazao. Blagdan sv. Jurja je u mnogim biskupijama spadao u najveće blagdane u godini.

Mnogi bi bili razočarani da uz ime sv. Jurja ne spomenemo i zmaja kojeg on probada. Ta legenda je nastala tek u srednjem vijeku nakon što je slika cara Konstantina, koji gazi probodenog neprijatelja (prema povjesničaru Euzebiju), pogrešno protumačena. Puk je tu sliku pripisao sv. Jurju i stvorio legendu kako je sveti Juraj spasio djevojku probovši zmaja. Ova legenda se brzo raširila i postala općeprihvaćena, o čemu svjedoče nebrojene slike i kipovi u toj verziji, a jedan se nalazi i u našoj župi, u crkvi sv. Jure.

Vanja Sokol

UPOZNAJMO RELIGIJE SVIJETA

HINDUIZAM

Hinduizam je drevna azijska religija čiji počeci sežu u davno 16.st. prije Krista. Korijene hinduizma nalazimo u Indiji, gdje je i danas prisutan kao glavna religija. Indijci, međutim, hinduizam ne vole nazivati religijom jer je naglasak više na načinu života, vječnom učenju i zakonu, nego na načinu mišljenja.

Ime je dobio po perzijskoj riječi *Hindu*, koja dolazi od sanskrtske riječi *sindhu*, a znači "indijska rijeka", rijeka Ind.

Zbog 700 milijuna sljedbenika i velikog utjecaja na druge svjetske religije tijekom svog razvoja kroz 3500 godina, hinduizam je postao jedna od najvažnijih svjetskih religija. Rasprostranjen je na prostorima jugoistočne Azije, istočne i južne Afrike, Velike Britanije, Amerike i pacifičkih područja, sve do otoka Fidži. Kroz povijest su indijski swami i gurui imali mnogo sljedbenika, a skupine Hare Krišne danas nalazimo i u Europi i u Americi.

OSNOVNA OBILJEŽJA

Hinduizam nema ni osnivača ni proroka. Nema određenu crkvenu ili institucionalnu strukturu, ni strogo određen *credo*. Čvrsto je isprepletен s predajom o zemlji Indiji, njezinim društvenim sustavom i poviješću. Neki smatraju da je hinduizam savez kultova i običaja, kolaž ideja i duhovnih težnji. Možemo postaviti i pitanje: "Je li riječ o jednoj vjeri ili više njih?". Naime, hinduizam obuhvaća mnogo različitih vjerovanja i tumačenja:

- većina Hindusa vjeruje u boga na ovaj ili onaj način, mogu štovati jednog ili više bogova, ili nijednog,
- neki Hindusi vjeruju da poštivanje svih živih bića zahtijeva da budu vegetarijanci, dok će drugi žrtvovati životinje za vrijeme hramskih svečanosti,
- neki obožavaju Šivu, neki Višnu ili njegove inkarnacije, drugi štuju božice.

Od svega, za hinduizam je najznačajnija vjera u niz utjelovljenja, seobe duša ili reinkarnacije. U reinkarnaciji nalazimo tu bitnu razliku hinduizma i svih bliskoistočnih monoteističkih religija koje čovjekov život vide kao jednokratan, iako na neki način vječan, s naglaskom na moralnim odlukama u skladu s Božjim

zapovijedima. Hindus misle o tijeku života kroz mnoge egzistencije, što otkrivamo u pojmu *samsara*, koji označava životni ciklus od rođenja do smrti i ponovnog rođenja.

Uz pojam *samsare* vezan je pojam *karme*. *Karma* doslovno znači "djelo" ili "djelatnost", a odnosi se na čovjekove zasluge, krivnje i posljedice djelovanja u jednom životu. U kojem sljedećem utjelovljenju će se duša naći, ovisi o njezinu *karmi*. Vjerovanje kaže da se karma prikuplja i raste, te se prenosi kroz mnoga utjelovljenja. Prema nekim vjerovanjima, posljedice ranijih djela mogu se popraviti pokajanjem i odradivanjem kroz kazne i nagrade, tako da se na kraju postigne *mokša* – oslobađanje od cijelog lanca *samsare*, što se može postići odbacivanjem svjetovnih žudnji i želja.

Za sve Hinduse, rijeka Ganges je sveta rijeka, ne samo zbog činjenice da napaja njihovu zemlju, nego i zato jer je voda simbol beskonačnog života. Zbog toga se stotine tisuća vjernika svakodnevno kupa u Gangesu. Najznačajnije takvo središte je grad Benares, koji je ujedno i najsvetiji grad u Indiji, za Hinduse mjesto na kojem žele umrijeti. A poslije spaljivanja, pepeo prospu po svetoj rijeci i život se nastavlja.

(nastavak u sljedećem broju)

Vanja Sokol

ČESTITKE I ZAHVALE

Cijenjeni i poštovani vjernici,

Zahvaljujući dobroti Uredništva Vašeg župnog lista «KAMEN ŽIVOTA» i ovaj put imam veliko zadovoljstvo i čast javiti Vam se i na ovaj način, prigodom našeg najvećeg kršćanskog blagdana Uskrsa. Naravno, to činim jer ne mogu nikada zaboraviti drage i plemenite ljude u mojoj bivšoj župi sv. Stjepana prvomučenika u Brelima, s kojima sam živio i radio punih 12 godina, dok nam je draga domovina krvarila, boreći se za najveće blago na ovome svijetu, za mir, svoju slobodu i neovisnost. S Vama sam bio kad su nas «osloboditelji» počeli «oslobadati» i kad smo se mi njih oslobodili, nadam se zauvijek... Zato Vam želim od srca uputiti par riječi.

Kristovo uskrsnuće je promijenilo svijet i unijelo je novu nadu u one koji su s Njim proživiljavali strahote Velikog petka. Čovjekova zloća izdaje i ljubav Boga Oca, koja je tu izdaju pretvorila u pobjedu zla, uništila je strahotu smrti, obasjala grobove u kojima počivaju naši dragi pokojnici i otvorila nam je vrata raja, darivajući nam vječni, božanski život.

Zato s radošću kažem: *Uskrsnuće Kristovo je Božji pristanak usred naših ljudskih odbijanja da prihvatimo Boga. Uskrs je najveća pobjeda u mnoštvu neuspjeha naših ljudskih pokušaja da postanemo besmrtni bez Boga...*

Uskrs je Božje svjetlo u tamnim noćima našeg svakidašnjeg življenja, naših mukotrpnih lutanja. Uskrs nam otkriva Božji život u našim ljudskim umiranjima. Uskrs je nada što lomi nadgrobne ploče, sloboda koja raskida okove, ljubav koja ne pozna granice, vjera što umiruje najveće sumnje. Uskrs je mudrost i korak u najdublje tajne čovjekova bitka. Uskrs nemoguće čini mogućim; iz smrti izvodi život...

Našim ljudskim čežnjama za srećom i istinskim životom, Uskrs gromoglasno kliče: *Ustajte, zaspali u dolini suza, u ništa vili življenja svog besmisla, jer nisam vas stvorio za okove u mrtvim boravištima... Stvorio sam vas za besmrtnost vječnog života.*

Uskrsli Gospodin poručuje nama svima, da sile zla i grijeha, sile tame nisu nepobjedive. Njegovo je uskrsnuće silnom snagom prodrlo u svijet i nema te sile koja bi ga mogla zaustaviti. Svjedoci, učenici uskrslog Gospodina, svjedoče i znaju, i svojom mučeničkom smrću potvrđuju, da je Učitelj, kojemu su na križu proboli srce i kojega su sahranili u grob, oživio i da su s njim «jeli i pili». Njihovoj radosti nije bilo kraja...

Neka i nas sve skupa prožme ta radost Kristove pobjede zla i groba, da bismo mogli, u ovim vremenima i na ovim prostorima trajno svojim životom svjedočiti da je Krist živ.

Jer upravo tamo gdje je Krist živ, u životu čovjeka kršćanina, i posvuda

gdje čovjek ustaje protiv smrti i gdje se bori za istinske vrjednote, tu se događa Uskrs...

Kada ljudi odbacuju laži a zavole istinu, i kada se događa istinska Božja ljubav u čovjekovu srcu i u međuljudskim odnosima, tu se događa Uskrs... Kada svoju obitelj, osobito svoju djecu oduševljavamo za vrjednote Kristova Evanđelja, boreći se protiv svih modernih «droga» današnjeg vremena, i kada se borimo svim silama, snagom svoje vjere, sačuvati svoje ljudsko i kršćansko dostojanstvo, sve je to Uskrs usred našeg svakodnevnog života...

U toj uskrsnoj radosti, ne zaboravljujući nikada ono što smo zajedno s ljubavlju i vjerom stvarali u župi, u teškim vremenima našeg hrvatskog naroda, na čast i slavu Bogu i na radost nama svima, ostajem s osobitim poštovanjem i srdačnim pozdravima iz Kaštela,

Vaš nekadašnji župnik don Ilija

Prigodom nadolazećeg Uskrsa, najvećeg kršćanskog blagdana, čitateljima lista Kamen života iskrene čestitke sa željom da Vam svi dani budu ispunjeni nadom i vjerom te osobnom i obiteljskom srećom

žele Vam

djelatnici OŠ dr. Franje Tuđmana - Brela

Dragi naši Breljani!

Neka svjetlo i ljubav uskrslog Krista živi i dalje u vašim srcima i neka vas vodi u sretniju budućnost!

Sretan Uskrs želi vam

Općina Brela

Uredništvo srdačno zahvaljuje svim suradnicima i donatorima koji su svojim prilozima obogatili i potpomogli naš župni list. Neka vam svjetlost uskrsnuća ispuni srca ljubavlju i mirom. Sretan Uskrs!

DOGĀĐAJI U ŽUPI

KONCERT MLADIH PIJANISTA

U župnoj dvorani u Brelima održan je 26. siječnja 2008. god. koncert pod nazivom «Breljani i prijatelji».

Koncert je okupio, na naše iznenađenje, veoma mnogo Breljana, što očito pokazuje kako takvih, kulturnih događanja u našem mjestu treba biti malo više nego što ih je bilo do sada.

Koncert je održan povodom promocije koncertnog glasovira, kojeg je prije dvije godine našoj župi darovao naš mještanin iz dijaspora Tonći Ribičić.

Na koncertu smo nastupili mi Breljani: Severin Filipović-glasovir, učenik 1.razreda Srednje glazbene škole Makarska, Tomislav Šošić-glasovir, učenik 2.razreda Glazbene škole Josip Hatze, i ja, Petra Šošić-glasovir, učenica 4. razreda Glazbene škole Josip Hatze,

te naši prijatelji: Virna Kljaković-glasovir, učenica 4. razreda Glazbene škole Josip Hatze, Martin Andrijašević-gitara učenik 2.razreda Glazbene škole Josip Hatze i Vjekoslav Žuna-glasovir učenik 1.razreda srednje glazbene škole Makarska.

Ovim putem se zahvaljujemo i don Marinu na organizaciji, ali isto tako i na ugodnom druženju nakon koncerta.

Nadamo se da je svima bilo jednako dobro kao i nama, i da ste svi uživali u koncertu, i da se uskoro ponovno vidimo!

Petra Šošić

MAŠKARE U NAŠEM VRTIĆU

Svake godine u našem vrtiću se obilježavaju pokladni dani. Kroz razne aktivnosti, radionice i izradbe maski naš vrtić bude u šarenilu. Već niz godina, s našom Limenom glazbom sudjelujemo i u dječjoj povorci maškara u Makarskoj gdje smo uvek zamijećeni kao posebni, zahvaljujući tetama i mamama koje uvek s radošću šivaju naše kostime.

Svi tih dana na trenutak želimo biti nešto drugo ili netko drugi pa se preoblačimo u razne maske, a kad otvorimo okice opet smo samo mala djeca koja sa svojim idejama nastavljaju živjeti u svom svijetu.

teta Antonija

ŽUPNE OBAVIJESTI

- Na Uskrsni ponedjeljak, 24.03.2008., na otoku Prviću, u mjestu Prvić Šepurine, održati će se osmi Festival žudija. Na festivalu će sudjelovati žudije iz mjesta: Tisno, Metković, Vlaka, Oklaj, Rogotin, Bagalovići, Vodice, Prvić Šepurine, **Brela**, Vidonje-Mlinište, Murter, Opuzen, Komin, Vareš (BiH), Knin, Imotski, Vid, Šestanovac.
- Dan bolesnika – 03.05.2008. sv. misa u Vepricu u 17:30
- Nedjelja, 11.05.2008. – Duhovi, Majčin dan, Prva sv. pričest
- Nedjelja, 25.05.2008. – sv. krizma, potvrda
- Uređenje crkve Gospe od Karmela – nova rasvjeta, grijanje i hlađenje crkve, bojanje
- Postavljanje grijanja i hlađenja u crkvi Sv. Stjepana
- Izrada novih ulaznih vrata na župnoj crkvi
- Postavljanje vanjskog oltara uz crkvu Sv. Jurja

VAŠI KOMENTARI I PRIJEDLOZI

Poštovano Uredništvo,

Dijete je napravilo i drugi uspješan korak. Drugi broj Vašeg i našeg župnog lista za naš najsvečaniji blagdan Božić, stigao je u ruke čitatelja. Radost je to za sve nas jer je to znak da smo počeli koračati i da nećemo stati nego sigurnim koracima kročiti u budućnost. Čestitam i za ovaj drugi broj i za sve buduće brojeve.

Bilo je želja i ozbiljnih pokušaja da se nešto slično davno ostvari, ali su bila druga vremena, drugi ljudi i druge okolnosti. Nije u pitanju bila niti mladost niti starost, nego nazovimo to neka »viša sila«. Mnogo je zvanih a malo odabralih. Vi ste očito od Providnosti odabrani i to me raduje.

Vjerujem u Vaš snažni uzlet i entuzijazam. Samo nastavite i dobit ćete naklonost mnogih. Želim Vas ohrabriti da ne strahujete pisati o manje niti o više osjetljivim temama. Time će naš »Kamen života« samo dobiti na dinamici i uvažavanju i postat će svjedok vremena. Bilo bi čak i poželjno da postane pravi izazov različitim mišljenja i kritika, ali da nikada ne prijeđe granicu tolerancije i dobrog ukusa. Nit vodilja mora biti kršćanska nada, ljubav, mir i opraštanje. Samo tako može ostvariti suživot jedna živa zajednica.

Kad je riječ o tematskim idejama pada mi na pamet sljedeće: 1. Informacije i odluke sa sjednica Župnog vijeća, 2. Informacije i odluke sa sjednica Općinskog vijeća i Poglavarstva, 3. Značaj liturgijskih događanja za velike i značajne blagdane, 4. Recepti naših tradicionalnih jela (imamo puno vrsnih kuhara), 5. Maslinarstvo, 6. Ekologija i turizam (vrlo aktualna tema), 7. Kratke teme iz katekizma kao pouka za starije i mlade, 8. Priloge iz povijesti župe i mjesta, 9. Ljudi i događaji,... ovo su samo prijedlozi i ja se ispričavam ako neke stvari ne spadaju u koncepciju uredništva. Šaljem Vam dva priloga pa ako su prikladni možete objaviti. Hvala!

Uz srdačan pozdrav, želim Vam puno uspjeha.

Stina

Brela, 18.02.2008.

Poštovani gospodine Stina,

Zahvaljujemo Vam na pohvalama, prijedlozima kao i prilozima našem župnom listu. Želimo da i dalje ostanete aktivni te da zajedničkim snagama postanemo još sadržajniji i kvalitetniji.

Što se tiče tematskih ideja koje predlažete u Vašem komentaru, smatramo da većinom nisu pogodni za naš župni list.. Sa svojim sadržajem želimo ostati u okvirima vjerskih sadržaja, širiti vjeru, nadu, ljubav i zajedništvo te i dalje ostati breljanski «Kamen života».

Neke od tema koje predlažete možete, primjerice, pročitati u časopisima «Maslina», «Dalmatinska kuharica», «Turizam» ili pak na oglasnoj ploči Općine Brela.

Srdačan pozdrav,

Uredništvo

PASTORALNI ŽIVOT ŽUPE

KRŠTENI

1. Lucija Šošić, 03.02.2008.

VJENČANI

1. Ante Kristić i Kristina Capek, 20.10.2007.
2. Zoran Ivanac i Mirjana Božić, 22.12.2007.

UMRLI

1. Marilka Bekavac, 10.01.2008.
2. Mate Zelić, 15.01.2008.
3. Mijo Šošić, 06.02.2008.

BLAGDANSKI RASPORED

12. ožujka – srijeda – USKRSNA SV. ISPOVIJED

09:00 – za stare, bolesne i nemoćne
16:30 – župna sv. ispovijed za sve vjernike

16. ožujka – CVJETNICA

08:00 – tiha sv. misa u Solinama
10:00 – svečana sv. misa u župnoj crkvi
(blagoslov maslinovih grančica, procesija,
misa, pjevanje muke)

VELIKI PONEDJELJAK, UTORAK, SRIJEDA

18:00 – sv. misa u župnoj crkvi

20. ožujka - VELIKI ČETVRTAK

18:00 – svečana sv. misa VEĆERE GOSPODNE
(poslije sv. mise slijedi pjevanje «GOSPINA
PLAČA»)
Počinje «ČUVANJE GOSPODINOVA GROBA»

21. ožujka – VELIKI PETAK – zapovjedni post i nemrs, crkvena zvona ne zvone

08:00 – tradicionalna PROCESIJA S KRIŽEM kroz mjesto
18:30 – počinju OBREDI VELIKOG PETKA

22. ožujka – VELIKA SUBOTA

23:00 – počinju obredi USKRSNOG BDIJENJA,
SVEČANA SV. MISA KRISTOVOG
USKRNUĆA, poslije sv. mise USKRSNI
BLAGOSLOV HRANE

U S K R S

23. ožujka – NEDJELJA

09:00 – sv. misa u Solinama
11:00 – SVEČANA SV. MISA u župnoj crkvi

24. ožujka – USKRSNI PONEDJELJAK

09:00 – sv. misa u Solinama
11:00 – sv. misa u župnoj crkvi

30. ožujka – MALI USKRS

09:00 – sv. misa u Solinama
11:00 – sv. misa u župnoj crkvi

MALO SMIJEHA I MUDROSTI

RAZMIŠLJANJA

„Sklopio sam mirovni sporazum s vremenom; niti ono progoni mene niti ja bježim od njega, jednog dana naći ćemo jedno drugo“. (Mario Lago)

„Nikad ne idi utabanom stazom jer vodi tamo gdje su drugi već bili“. (Grahan Bell)

„Vrijeme je vrlo sporo za one koji čekaju,
Vrlo brzo za one koji su uplašeni,
Vrlo dugo za one koji jadikuju,
Vrlo kratko za one koji slave.

Ali, za one koji ljube, vrijeme je vječnost“. (W. Shakespeare)

„Mnogi ljudi gube male radosti nadajući se velikoj sreći“. (Pearl Buck)

„Ništa ne može poučiti čovjeka, ali može mu se pomoći da nađe odgovor u себи“. (Galileo Galilei)

„Ima ljudi koji nam govore ali ih mi ne slušamo; ima ljudi koji nas povrijede i ne ostavljaju traga, ali ima ljudi koji se jednostavno pojave u našem životu i ostave zauvijek trag“. (Cecilia Meireles)

„Ljubav je najbolja melodija u glazbi života. Bez nje čovjek bi zauvijek bio neusklađen u golemom zboru čovječanstva“. (Roque Schneider)

„Voli me kad to ne zaslužujem, jer tada mi je ljubav najpotrebnija“. (Kineska poslovica)

ZNAŠ LI....?

....da ti je, bez obzira koliko ozbiljnosti život zahtjeva od tebe,
uvijek potreban prijatelj s kojim se možeš glupirati.

....da je biti ljubazan važnije nego biti u pravu.

....da ljubav, a ne vrijeme, liječi sve rane.

....da svatko koga sretneš zaslužuje da ga pozdraviš s osmijehom.

....da dobre prilike nikada nisu izgubljene;
uvijek će se netko poslužiti onima koje ti propustiš.

....kada se naučiš živjeti u luci gorčine, sreća će se uvijek sidriti drugdje.

....da treba dijeliti riječi koje su nježne i mekane,
jer ćeš ih sutra možda morati pojesti.

....da je osmjeh jedan jeftin način da popraviš svoj izgled.

....da ne možeš odabratи kako ćeš se osjećati, ali možeš
odabratи što ćeš učiniti u vezi s tim.

....da svi žele živjeti na planini, ali da se sva sreća i rast
događaju dok se uspinješ.

....da je dobro davati savjet samo u dva slučaja: kad ga netko traži
ili kad je pitanje života i smrti.

...da ako planiraš osvetiti se nekome, time samo dozvoljavaš
da te ta osoba nastavi vrijeđati.

....da što manje vremena imaš, više stvari možeš napraviti.

AFORIZMI MARIJANE BEKAVAC

O VJERI

Kad bi svi jedni druge,
bar malo ljubili,
svijet bi imao najdragocjeniji
lanac oko sebe.

Opraštanje od svijeta,
nije ništa nego ostavljanje tijela
i preseljenje u drugi dom,
koji smo tijekom života gradili.

O ČOVJEKU
Krojač kroji po mjeri,
a čovjek bi trebao
po osjećajima.

Biti isповједник vlastitog srca,
najbolje je zrcalo u kojem vidiš cijelog sebe.

O ŽIVOTU
U životu budi razgovijetan sa sobom,
suprotno tom
je kao da s nagluhim pričaš.

Malo je ljudi koji novcem vežu svoju sreću,
a sve je više ljudi koji zdravlje vežu za sreću.

O OHOLOSTI
Ne mrzi, ne prezri nikog,
upravo težinu tog djela stavljaš na sebe.

O STRAHU
Prvi i najteži oblik straha,
kad čovjek počne sumnjati.

O BOLI
Zašto je tuga uvijek trajnija od radosti?
Radost uvijek tražiš,
i pokušavaš zadržati,
a tuga dolazi sama i traje, traje.

VICEVI

Razgovaraju dva Dalmatinca:

-"E, moj Mate, ona barka ča si mi je proda, pušća vodu."

-"E, a ča si mislja, da će pušćat vino?"

RAJ

Prije sata vjeronauka, sin ispituje oca:

-"Tata, kako se zvala Adamova punica?"

-"Adamova punica?!" - zgrane se otac.

-"Pa Adam nije imao punicu. To je bio raj, sine moj!"

TUŽIBABA

Na satu vjeronauka:

-"Djeco, tko je razbio ploču na kojoj je bilo napisano Deset Božjih zapovijedi?"

-"Ja znam", javi se mali Ante, "ali ne želim reći. Tata mi kaže da je ružno biti tužibaba."

SUDNJI DAN

Časna sestra živo tumači djeci strahote sudnjeg dana i pakla:

-"Nastat će strašna tama, jako će grmjeti i sijevati, gromovi će udarati i nastat će velika oluja...".

-"A hoćemo li tada morati u školu?"

PREGLED

-"Jeste li već bili pregledani zbog šećera?", pita liječnik pacijenta.

-"Ne, doktore, ali su me jednom na carini pregledali zbog kave."

KRIST NA ŽALU

Krist jednom stade na žalu,
tražeć ljude za velika djela
da love srca božanskom riječi.

O Bože, zar si pozvao mene?
Tvoje usne moje rekoše ime.
Svoju lađu sada ostavljam žalu,
odsad idem kamo šalješ me ti.

Ja sam siromašan čovjek,
moje blago su predanost tebi
i srce čisto da idem s tobom.

Ti trebaš dlanove moje,
moga srca ražaren plamen,
i kaplje znoja, samoću moju.

Ti i ja krećemo danas
lovit srca na moru života
a mreža bit će riječ Božja prava.

Karol Wojtyla